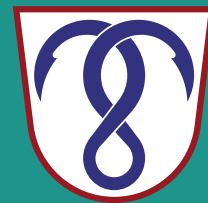

Mengšan

Glasilo Občine Mengeš, oktober 2020, letnik XXVII, številka 9

"Pri nas v ZD Domžale smo najbolj odgovorni za to, da preprečimo, da se okužba ne bi širila med zaposlenimi in med našimi obiskovalci. K nam vsak dan pride okrog 1.500 ljudi. Imamo ranljive skupine, starejše, kronične bolnike in je preprečevanje širjenja zelo pomembno. Zato smo v ZD uvedli ločene vstopne poti. Prvi kontakt z zdravnikom pa je, če se le da, preko elektronske pošte ali telefona."

Renata Rajapakse, dr. med.

Odprtje
nove telovadnice

Okolju prijazno
"nakupovanje" oblačil v
Mladincu

24. srečanje med
Malim in Velikim
Mengšem

Mengeška folklor
odprla sezono s
Slovenskim pozdravom

Marjanu Trobcu
v spomin

12

17

24

26

30

Isčete dobro avtospolo?

RAZLIKA SE MENJA

RETOS

1993

GARANCIJA 100% na zadovoljstvo

AKTUALNI TERMINI TEČAJEV

SOLE VOŽNJE

- TEČAJ CPP kat "A" (motor)
19.10.2020 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "BE" (avto prikolica)
21.10.2020 ob 16.00 uri
- IZPIT ZA TRAKTOR
26.10.2020 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "CE" (tovornjak + prik.)
28.10.2020 ob 16.00 uri
- TEČAJ PRVA POMOČ
09.11.2020 ob 17.00 uri
- TEČAJ CPP kat "C" (tovornjak)
11.11.2020 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "B" (avto)
19.11.2020 ob 16.00 uri
- TEČAJ VARNE VOŽNJE (izbris k. točk)
16.10.2020
- TEČAJ VARNE VOŽNJE (mladi vozniki)
17.10.2020
- TEČAJ ZA VODITELJA ČOLNA
zbiramo prijave
- TEČAJ za viličar, TGM, Varstvo pri delu
zbiramo prijave

040-758-000
Jasna

SMUČARSKO DRUŠTVO MENGEŠ

Vabi tekače in rekreativce na
SMUČARSKI KROS
(SUHI SLALOM)

Sobota, 17. 10. 2020
ob 14. uri na Mengeški koči

Kostanj za vse in medalje za najboljše
Vljudo vabljeni!

Ali iščeš službo v svojem okolju? Registriraj se in ustvari svoj profil
na RAY portalu za zaposlovanje in zgradi svojo kariero!

RAY portal za zaposlovanje:

<https://jobs.rabotilnik.com/sl/users.php>

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Murnova ul.1, Mengeš,
nasproti trgovine TUŠ
t.051 492 766, info@optika-cornea.si

OPTIKA CORNEA

- 15% NA VSE KOREKCIJSKE OKVIRJE
- 20% NA VSA SONČNA OČALA

IZJEMNA AKCIJA

- 40% NA VSE PROGRESIVNE OČALNE LEČE
NAJVIŠJEGA KAKOVOSTNEGA RAZREDA
PROIZVAJALCA ESSILOR
- 40% NA OČALNE LEČE KOMBINIRANE ZA
BRANJE IN DELO ZA RAČUNALNIKOM

POKLIČI AKCIJA

Murnova ulica 1,
1234 Mengeš,
051 492 766
NASPROTI
TRGOVINE TUŠ

BREZPLAČEN PREGLED VIDA
BREZ ČAKALNIH VRST

Rok Posavec s. p.
GSM: 031 470 724
montazaposavec@gmail.com

- svetovanje, izmera in montaža notranjih vrat
- prodaja in montaža vseh vrst kljuk za vrata (enodelnih, deljenih, varnostnih)
- Dodaten **6 % popust** na nakup + montažo notranjih vrat in podbojev

Akcija - ob naročilu več kot 7 vrat,

vam vsako 4. kljuko podarimo!

lipbled.
Polem goda v vašem domu!

Kazalo

4	Občina
8	Intervju: Renata Rajapakse
12	Reportaža: Odprtje nove telovadnice
14	Mengeški utrip
18	Zanimivo
24	Šport
26	Kultura
30	Nekrolog
32	Pisma bralcev
35	Zahvale in oglasi

SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenaročene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmoglostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljjanja nenaročenih prispevkov. Nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Potrebno jih je oddati v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v .jpg formatu ter velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevki oddani po tem roku ne bodo objavljeni v tekoči številki. Hvala za vaš trud!

Prispevke in oglase oddajte najkasneje do 31. oktobra 2020

MENGŠAN - JAVNO GLASILO OBČINE MENGŠ

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, www.menges.si;
Odgovorni urednik: Edvard Vrtačnik, 041 490 844, e-pošta: mengsan@menges.si;
Pomočnica odgovornega urednika: Blanka Tomšič; Uredniški svet: Rok Burja, Peter Gubanc, Franc Hribar, Bogo Ropotar, Matic Slokan, Tomaž Štebe; Lektoriranje: Grega Rihtar s.p. (za Artline d.o.o.); Oblikovanje in prelom: Artline d.o.o., tel.: 01 7291190, artline.design@iol.net, www.artline.si; Tisk: Schwarz, d.o.o.; Distribucija: Pošta Slovenije d.o.o.; Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, tel.: 01 7247106, e-pošta irena.kosec@menges.si; Naklada: 3.200 izvodov; Revija: izide enajstkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš; vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357.

Spletna izdaja: Mengšana ISSN 2536-3999

Zgodba z naslovnice: Renata Rajapakse, dr. med., dir. ZD Domžale.

Foto: Edvard Vrtačnik

Naslednja številka Mengšana izide v petek, 13. novembra 2020

COVID-19, koliko časa še?

Prihaja hladnejši jesensko-zimski čas, ki prinaša takšne in drugačne viruse. Med njimi je tudi COVID-19, ki se, kot poročajo, iz dneva v dan bolj širi, tudi v Mengšu. Verjamem, da si vsi mi ne želimo, da pride znova do ukrepov, kot smo jim bili priča spomladi. Po sproščanju ukrepov med poletnimi počitnicami (upam, da ste jih preživeli kar se da lepo), bo očitno treba znova bolj odgovorno preživljati dneve, ki so pred nami.

Sam sem zelo družaben človek. V Mengšu sem navzoč na različnih področjih, tako športnih, kulturnih, humanitarnih, vzgojnih ... in res si ne želim ponovne ustavitve vsega tega življenja. »Spomladanska karantena« je sicer imela tudi pozitivno plat, saj sem veliko časa preživel v krogu družine, s katero smo skupaj spoznavali Mengeš in njegovo okolico. Če znova pride do takšne situacije, me predvsem skrbi za gospodarstvo, ki nam daje osnovna sredstva za preživetje, skrbi me za zdravstvo in čakalne dobe na operacije in druge preglede, ki se stalno povečujejo zaradi koronavirusa. Sami lahko zelo veliko pripomoremo k preprečevanju širjenja virusa s preventivnimi ukrepi, ki so nam zdaj že dobro poznani. Tako lahko vsaj malo prispevamo k temu, da ne pride do zaprtja in do nepotrebnega obremenjevanja našega zdravstvenega sistema. To priložnost izkoriščam še za povabilo vsem, ki bi se želeli pridružiti Civilni zaščiti Občine Mengeš, da nam svoje podatke posredujete na stab@cz-menges.si, in predvsem ostanite zdravi.

Jure Šinkovec,
poveljnik Civilne zaščite Občine Mengeš

JKP Prodnik uporabnike znova vabi k uporabi portala eProdnik

JKP Prodnik znova obvešča o možnosti uporabe portala eProdnik, ki omogoča enostaven, časovno prilagojen pregled nad komunalnimi storitvami. Z vpogledom v portal lahko uporabniki sporočajo stanje vodomera in spremljajo podatke o svojem odjemnem mestu, tako izdane fakture, odprte postavke, redne odčitke kot količino obračunane vode po mesecih; dneve odvoza odpadkov in drugo.

eProdnik je sodoben informacijski portal, ki omogoča enostaven, časovno prilagojen način spremljanja obračunane porabe vode, stanja plačil in odprtih postavk, predvsem pa najpreprostejši način javljanja stanja merilne naprave. Prednost sporočanja stanja vodomera je, da so komunalne storitve vsak mesec obračune glede na dejansko porabo vode, s čimer se izognete odstopanju, ki lahko nastane ob poročanju ob rednih odčitkih, ki se izvajajo vsakih šest mesecev. Poleg tega se tako najhitreje opazijo in odpravijo morebitne okvare na interni vodovodni napeljavi, zaradi katerih prihaja do nekontrolirane porabe vode. Stanje vodomera je treba oddati do zadnjega dneva v mesecu. Zaradi obdelave podatkov za obračun komunalnih storitev oddaja stanja med 1. in 7. dnevom v mesecu preko portala ni možna.

Za prvo prijavo boste potrebovali zadnji prejeti račun za komunalne storitve. Na računu poiščite uporabniško ime (plačnik) in geslo (8-mestna številka računa). Po uspešni prijavi portal zahteva vnos in potrditev elektronskega naslova. Po vnosu in potrditvi elektronskega naslova boste prejeli sporočilo. S klikom na povezavo v sporočilu boste potrdili vaš elektronski naslov in zaključili prijavo v portal. Za nemoteno uporabo portala priporočamo zamenjavo gesla na strani »Moj profil«, kjer lahko uredite tudi druge naročniške podatke. Geslo (številka računa) vneseno ob prvi prijavi ostane v veljavi, dokler je ne spremenite.

Navodila za prijavo so dostopna na spletni strani JKP Prodnika, prav tako povezava za prijavo v aplikacijo, v novici z naslovom »Vabljeni k prijavi v portal eProdnik«, za dodatno pomoč pa smo vam na voljo na eprodnik@jkg-prodnik.si ali info@jkg-prodnik.si.

Besedilo: Tina Drolc za Občinsko upravo

Obvestilo o obnovi trzinske obvoznice

Obveščamo vas, da se bo predvidoma v ponedeljek, 5. oktobra 2020, začela obnova trzinske obvoznice, in sicer v prvi fazi iz smeri Črnuče od bencinskega servisa Petrol do razcepa za smer Mengeš. V drugi fazi pa se bosta obnovila prometna pasova od križišča za Trzin-Mlake do izvoza za Črnuče. Obnova trzinske obvoznice bo potekala predvidoma do sobote, 31. oktobra 2020.

Z obnovo dotrajanega cestišča bo zagotovljena večja varnost za vse udeležence v prometu. V času obnove trzinske obvoznice bo za vozila odprt en vozni pas. Aktualne informacije o poteku del lahko spremljate na prometno-informacijskem centru za državne ceste. Vse udeležence v prometu prosimo za strpnost in upoštevanje začasne prometne signalizacije.

Besedilo: Tina Drolc za Občinsko upravo

Tržni prostor v Mengšu znova zaživel

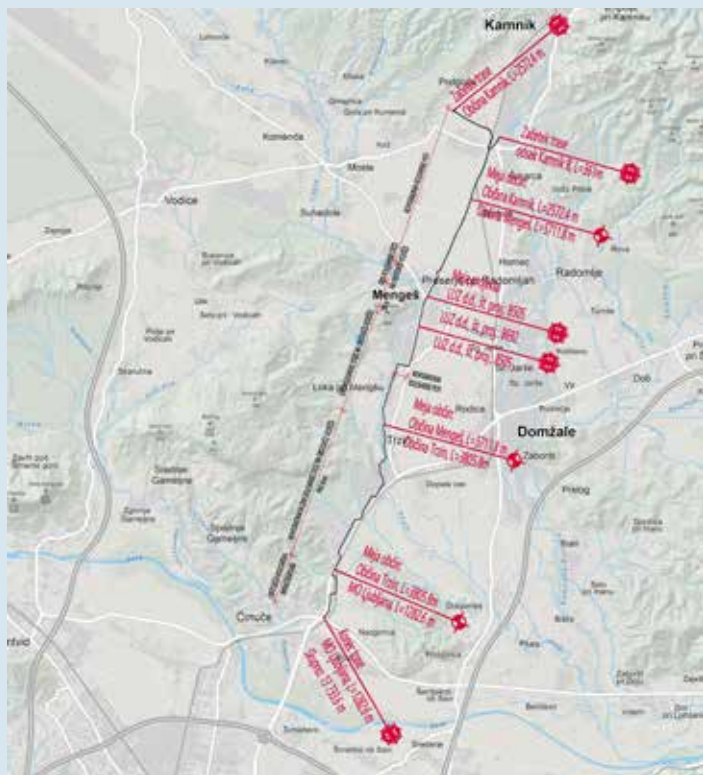
Vse obiskovalce tržnega prostora v občini Mengeš znova vabimo na tržni prostor pred Gasilskim domom Mengeš. Na stojnicah bodo svoje dobrate ponujali Mesnine Mrčun, Sadjarstvo Kimovec, Kmetija Mis, Lali, d. o. o., in Kmetija pri Vazarju. Tržnica bo odprta vsako soboto ob 8.00 do 11.00.

Prosimo vas, da upoštevate ukrepe za omejitev epidemije COVID-19, da uporabljate zaščitne maske in razkužujete roke ter da med čakanjem v vrsti upoštevate varnostno razdaljo 1,5 m do 2 m.

Besedilo: Občinska uprava

Občinski svet Občine Mengeš potrdil predinvesticijsko zasnovo in investicijski program za projekt »Regionalna kolesarska povezava Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana«

Z regionalno kolesarsko povezavo Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana se ureja kolesarska povezava, ki prebivalcem omogoča udobno in hitro povezavo med kraji v občinah Kamnik, Mengeš, Trzin in Ljubljana. S projektom se občina Mengeš pridruži sosednjim občinam, ki spodbujajo k trajnostni mobilnosti in izboljšanju kakovosti življenjskega prostora v urbanem območju, prispevajo k zmanjšanju prometnih zastojev ter emisij hrupa in škodljivih vplivov na okolje. Celoten projekt povečuje tudi prometno varnost, ustvarja pogoje za zagotavljanje dnevne trajnostne mobilnosti in boljše povezanosti urbanega območja z njegovim zaledjem. Projekt koordinira Občina Kamnik, ki intenzivno sodeluje z izvajalcem za pripravo trase kolesarske poti, vključno z območjem občine Mengeš ter vse potrebne dokumentacije za izgradnjo. Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš, ki je nosilec projekta v Občini Mengeš, je povedal: »Predvideni viri financiranja projekta za občino Mengeš so sredstva Evropske unije v znesku 692.437 EUR, nacionalna sredstva v znesku 173.109 EUR in občinski proračun v znesku 170.608 EUR.«

Kolesarska povezava bo hrbtenica kolesarskega omrežja v sodelujočih občinah in bo omogočala hitro, varno in udobno kolesarjenje ter bo učinkovito povezana z vsemi vrstami javnega potniškega prometa. S tem bo lahko na območju vključenih občin kolo postal pomembna alternativa vožnji z osebnim avtomobilom.

Občina Kamnik

Predvidena kolesarska povezava se začne v občini Kamnik v naselju Podgorje pri Kamniku, nato se kolesarska pot usmeri preko Dupliškega polja po obstoječi poljski poti proti vzhodu do železniške proge (proga 21, Ljubljana Šiška–Kamnik Graben), od koder zavije proti jugu do Korenove ceste in se nadaljuje proti jugozahodu od železniške proge z upoštevanjem 8 m progovnega pasu.

Ko železniška proga zavije v smeri vzhoda, trasa kolesarske pove-

zave poteka vzporedno z regionalno cesto Mengeš–Duplica vse do meje z občino Mengeš.

Drugi del navezave v Kamniku poteka ob Korenovi cesti, prek železniške proge do Ljubljanske ceste in naprej proti središču mesta Kamnik.

Občina Mengeš

Na skrajnem severu občine Mengeš kolesarska povezava poteka v varovalnem pasu regionalne državne ceste Mengeš–Duplica (R1 225/1140) do krožišča (Mengeška obvoznica), preko krožišča se kolesarska povezava nadaljuje skozi središče Mengša po Slovenski cesti do južnega krožišča z obvoznico.

V krožišču kolesarska povezava zavije proti zahodu v smeri Liparjeve/Gasilske ceste. Po križanju trasa zavije proti jugu skozi naselje Loka pri Mengšu vse do meje z občino Trzin.

Občina Trzin

V občini Trzin se nadaljuje od križišča s Trzinsko cesto po lokalno zbirnih cestah in javnih poteh vse do križišča z Ljubljansko cesto. Od tukaj je predviden potek preko obstoječih obojestranskih enosmernih površin za kolesarje ob lokalni cesti (Mlakarjeva ulica) preko obstoječega krožišča s potekom levo proti jugozahodu na lokalno zbirno cesti (Kidričeva ulica). Nato pot poteka po obstoječi deloma makadamski (deloma asfaltirani) mimo obstoječega ograjenega parkirišča od podjetja Kalcer vse do navezave na lokalno cesto (Blatnica) v industrijski coni.

Ljubljana

Kolesarska povezava od meje z občino Trzin poteka po obstoječi kolesarski poti do prečkanja prometno zelo obremenjene Štajerske ceste (G2 104 Ljubljana–Trzin) na obstoječem semaforiziranem križišču, kjer se usmeri proč od glavne ceste proti progi 21 (Ljubljana Šiška–Kamnik Graben). Na delu, kjer kolesarska povezava poteka ob lokalni cesti, je v večini dolžine odseka urejena enostranska dvostranska kolesarska steza širine 2 metra. Ločena kolesarska površina se izteče v slepo ulico, ki omogoča prehod do križišča Dunajske in Štajerske ceste za pešce in kolesarje.

Skupna dolžina predvidene kolesarske povezave je 13.735 metrov.

Besedilo in foto: Tina Drolc za Občinsko upravo

Obvestilo o cepljenju otrok proti gripi

Lani je izjemno veliko otrok zbolelo za gripo. Pričakujemo, da se bodo številni starši letos želeli temu izogniti in se bodo odločili, da otroka cepijo proti gripi. Da bi lahko omogočili cepljenje proti gripi vsem, ki se bodo za to odločili, prosimo vse starše, da nam svojo namero za cepljenje otrok proti gripi čim prej sporočijo (najlažje preko elektronske pošte pediatra, v Zdravstveni postaji Mengeš: andreja.borinc@siol.net). Število je pomembno za nabavo zadostnih doz cepiva proti gripi.

Cepljenje proti sezonski gripi je še posebej priporočljivo za vse otroke s kroničnimi boleznimi in za vse otroke od 6 do 23 meseca starosti. Stroške cepljenja proti gripi za te otroke v celoti krije obvezno zdravstveno zavarovanje. Cepljenje proti gripi se bo začelo po dobavi cepiva, predvidoma po 20. oktobru 2020.

Besedilo: Občinska uprava

Zdravstveni dom Domžale obvešča, da se je treba za vse zdravstvene storitve obvezno naročiti

Zdravstveni dom Domžale sporoča uporabnikom, da se je treba za vse zdravstvene storitve obvezno naročiti v času naročanja. V primeru, da je telefonska linija za naročanje zasedena, ob koncu telefonskega odzivnika pritisnite številko 1 in vrnili vam bodo klic.

Priporočajo pa tudi uporabo elektronske pošte ambulate. Vnaprej se vam zahvaljujejo za razumevanje.

Besedilo: T. D. za Zdravstveni dom Domžale

Obvestilo o izvajanju brisov COVID-19 v Zdravstvenem domu Domžale

Če so se pri vas pojavili simptomi in znaki bolezni covid-19, čim prej pokličite osebnega zdravnika. COVID-19 se pri ljudeh lahko kaže na zelo različne načine.

Za bris se je treba naročiti preko osebnega ali nadomestnega zdravnika. Čas naročanja je za vsako ambulantno objavljen na spletni strani. Če je linija zasedena, se oglasi odzivnik. Na koncu sporočila po pozivu pritisnite številko 1 in poklicali vas bodo nazaj.

Izvajanje brisov na SARS-CoV-2 v Zdravstvenem domu Domžale je preseljeno na južno stran zdravstvenega doma. Brise izvajajo tudi po sistemu »drive in«. V izogib gneči vas prosijo, da na testiranje pridete največ 5 minut pred naročenim terminom.

O izvidu brisa vas obvestijo po telefonu. O pozitivnih brisih obvestijo iz mikrobiološkega laboratorija Zdravstveni dom Domžale, ki takoj obvesti pacienta. Če je izvid pozitiven, so navodila za bolnike s sumom na COVID-19, ki ne potrebujejo bolnišnične obravnave, na spletni strani zdravstvenega doma. Negativne izvide prejme Zdravstveni dom Domžale naslednji dan dopoldne. Dokler pacient ne prejmete rezultata izvida, naj ostane doma v samoizolaciji. Navodila za bolnike s sumom na COVID-19 po odvzemu brisa so objavljena na spletni strani zdravstvenega doma.

Glede na slabšanje epidemioloških razmer Zdravstveni dom Domžale apelira na vse prebivalce, da dosledno upoštevajo navodila za preprečevanje in širjenje bolezni COVID-19.

Besedilo: Tina Drolc za Občinsko upravo
Vir: Zdravstveni dom Domžale

**Zdravstveni dom
Domžale**

**ZA VSE STORITVE SE JE
POTREBNO OBVEZNO
NAROČITI**

Pokličite v času naročanja.

V primeru zasedene linije, ob koncu telefonskega odzivnika pritisnite število 1 in poklicali vas bomo nazaj.

Priporočamo uporabo elektronske pošte ambulate.

Prosimo za razumevanje.

Režim dela v Zdravstveni postaji Mengeš

V ambulantah družinske medicine in pediatrije Zdravstvene postaje Mengeš se tudi v času epidemije Covid-19 trudimo sprejeti in obravnavati čim več bolnikov, ki potrebujejo zdravstveno oskrbo. Vendar moramo pri tem zaposleni in bolniki spoštovati poseben režim dela v teh razmerah.

Da bo obravnava potekala čim bolj gladko, predvsem pa varno, prosimo, da spoštujete naslednja navodila:

1. Prvi stik z medicinsko sestro ali zdravnico naj bo po telefonu ali elektronski pošti.
2. Na kratko povejte, kakšne težave imate in dogovorili se bomo, ali jih lahko poskušamo rešiti na daljavo ali pa vas bomo naročili na pregled. Še posebej je pomembno, da nas vnaprej obvestite, če ste imeli v zadnjih dneh povišano telesno temperaturo, če imate kakršnekoli prehladne znake (kašelj, izcedek iz nosu, bolečine v žrelu) ali prebavne motnje (driska, bruhanje).
3. V Zdravstveno postajo pridite le, če ste naročeni. Osebno naročanje trenutno ni možno.
4. Ob prihodu bodite točni, držite se ure, ko ste naročeni, ne prihajajte predčasno.
5. Ob prihodu pozvonite na zvonec vaše ambulante, medicinska sestra bo prišla po vas takoj, ko bo mogoče. Vstopate lahko le posamično. Spremljevalci so dovoljeni le izjemoma (otroci, starostniki).
6. Ob prihodu imejte nameščeno zaščitno masko, ki mora pokrivati usta in nos.
7. Ob vstopu v Zdravstveno postajo vas naprošamo, da si obvezno razkužite roke. Medicinska sestra vam bo izmerila telesno temperaturo in vas vodila do vaše ambulante.

Dodajamo še nekaj praktičnih napotkov, ki bodo olajšali komunikacijo in obravnavo, zaposlenim v ambulanti pa prihranili dragocene minute časa, ki jih bomo lahko namenili še drugim bolnikom.

Če nam pišete po elektronski pošti, vas vljudo prosimo, da nam daste čas za odgovor vsaj do konca naslednjega delovnega dne. Sicer se trudimo odgovoriti še isti dan, vendar včasih to žal ni mogoče. Med rednim delom večinoma nimamo časa prebirati še pošte in to storimo šele po zaključku ambulante, zato vas prosimo za potrpljenje. V sporočilu nam napišite vašo telefonsko številko, da vas lahko pokličemo, če je potrebno.

Kadar naročate bolniške liste za delodajalca, sporočite medicinski sestri natančne podatke (datume, ko ste bili odsotni z dela, ali gre za 8-urni ali skrajšan delovni čas, ali je bolniški stalež zaključen, ali pa ga nadaljujete v naslednjem mesecu ...).

Ko naročate recepte za stalno terapijo, napišite natančno, katera zdravila potrebujete, če jih naročate po telefonu, pa imejte pri sebi pripravljen natančen spisek zdravil, da jih boste sporočili medicinski sestri.

Ambulanta družinske medicine

Melanija Nikić Gačeša

Tel. 724 39 90

E: ambulanta.gacesa@outlook.com

Ambulanta družinske medicine

Gabrijela Kovač Mohar

T: 723 09 50

E: kovac.mohar@siol.net

Pediatrična ordinacija

Andreja Borinc Beden

T: 017291030

E: andreja.borinc@siol.net

Kako prepoznati okužbo s COVID-19

Večina okuženih razvije blage do zmerne simptome in bolezen preboli brez hospitalizacije. Vendar kar 15–20 % okuženih lahko razvije težjo klinično sliko in potrebuje hospitalizacijo, 20 % od teh pa tudi intenzivno terapijo in umetno dihanje. Bolj so ogroženi starejši, kronični bolniki in osebe s povečano telesno težo.

Najpogostejši simptomi so vročina, suh kašelj in utrujenost. Manj pogosti simptomi bolečine v mišicah, boleče grlo, diareja ali bruhanje, vnetje oči in glavobol. Zelo značilen simptom je izguba okusa ali vonja.

Resni simptomi se običajno pojavijo 7. do 9. dan bolezni:

- težave pri dihanju ali izguba sape,
- splošna oslabelost oziroma nezmožnost za vsak najmanjši napor,
- bolečina ali pritisk v prsih.

Običajno se simptomi bolezni COVID-19 pokažejo v 5 do 6 dneh po okužbi z virusom, v nekaterih primerih pa lahko do pojava bolezni traja tudi 14 dni. Ob pojavu simptomov čim prej pokličite osebnega zdravnika in se dogovorite glede izvedbe brisa. Do izključitve bolezni ostanite doma v samoizolaciji. Če imate resne simptome, nemudoma pokličite nujno medicinsko pomoč na številko 112. Ljudje z blagimi simptomi, ki so sicer zdravi, se lahko zdravijo doma. Več informacij in navodil v zvezi s COVID-19 preberite na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Besedilo: zaposleni Zdravstvene postaje Mengeš

Besedilo: Tina Drolc za Občinsko upravo
Vir: Zdravstveni dom Domžale

Nisi odgovoren, da si zbolel, si pa odgovoren, da bolezn ne širiš naprej

Širjenje koronavirusne bolezni COVID-19 je v drugem valu veliko večje. Vsak dan je več okuženih in vse bolj obstaja strah, da bo šlo čez meje vzdržnosti zdravstvenega sistema. Ob prvem valu smo se veliko naučili in svoje izkušnje zdravstvo s pridom uporablja pri organizaciji svojega dela in preventivnega delovanja. V ZD Domžale je veliko sprememb, a delajo vse, da je zdravstvena storitev čim manj motena. O ukrepih in delovanju ZD smo se pogovarjali z direktorico mag. Renato Rajapakse, dr. med.

Za naročanje pri zdravniku imamo rezervirani dve uri na dan. Če v času naročanja ne dobite zveze, se oglasi odzivnik in pritisniti je treba številko 1 na vašem telefonu. Na ta način se zabeleži vaša telefonska številka, da vas lahko pokličemo nazaj. Prosimo, pokličite enkrat, poslušajte navodilo posnetega odzivnika, pritisnite 1 in poklicali vas bomo nazaj. Storitve načrtujte pravočasno.

Število okužb se z dneva v dan zelo povečuje in je prav, da znova izpostavimo pomen upoštevanja vseh navodil, ki so potrebna za preprečitev širjenja okužbe. Kateri preventivni ukrepi so najbolj pomembni?

Najbolj pomembni so osnovni ukrepi, ki se jih lahko drži vsakdo: vzdrževanje distance, nošenje mask v zaprtih prostorih, umivanje rok in spremljanje zdravja nas in drugih ljudi. To zadnje je tudi zelo pomembno. Pozorni moramo biti ne samo nase, da se ob znakih okužbe umaknemo, ampak tudi na druge ljudi okoli nas.

Zakaj je tako pomembno, da opazujemo tudi druge okoli sebe. Lahko ponazorite s primerom?

Zelo nazoren je primer, ki se je zgodil nedolgo tega ob praznovanju rojstnega dne. Dva od gostov sta že imela prisotne znake bolezni in na koncu so zboleli še trije. Izogibati se moramo stikom z nekom, ki kaže kakršnekoli znake, ki se pojavljajo pri okužbi s COVID-19. Zato je to pomemben dodaten ukrep vsakega izmed nas.

Tudi o potrebnosti nošenja mask je med ljudmi še vedno veliko pomislekov.

Maska je najbolj učinkovit ukrep za preprečevanje okužbe. Pomembna je tako na strani bolnika, ko z masko zaščiti druge, kot na drugi strani, ko zaščitiš sebe. Virus vstopa v telo in iz telesa največkrat izstopa preko dihal. Ker pa vstopa tudi preko sluznice, je potrebno tudi umivanje rok, saj se z rokami velikokrat dotikamo obraza, nosu in oči. Preko sluznice je okužba manj pogosta, a obstaja.

Med ugotavljanjem vira okužbe se v zadnjem času večkrat navaja, da je vir neznan. Ljudje se bojijo povedati, s kom so bili v stiku, bojijo se stigme prenašalca in občutka krivde.

Od vseh okuženih je skoraj tretjina tistih, ki so zboleli v času karantene. To pomeni, da je karantena učinkovita in preprečuje širjenje okužbe. Zato je pomembno, da če zbolíš, poveš, s kom si bil v stiku, da preprečiš širjenje okužbe. Vsak stik pomeni dodatnega novega

Vsak dan imajo zdravniki vsaj 100 obravnav, od telefonskih posvetov, elektronskih sporočil in seveda tudi pregledov v ambulanti

bolnika. Kako se boriti s tem? Glede na širjenje okužbe v družbi, to ni stigma. Poudarjam, da nisi odgovoren, da si zbolel, si pa odgovoren za to, da bolezen ne širiš naprej.

S kakšnimi ukrepi v ZD Domžale preprečujete širjenje virusa med obiskovalci in osebjem?

Pri nas v ZD smo najbolj odgovorni za to, da preprečimo, da se okužba ne bi širila med zaposlenimi in med našimi obiskovalci. K nam vsak dan pride okrog 1.500 ljudi. Imamo ranljive skupine, starejše, kronične bolnike in je preprečevanje širjenja zelo pomembno. Zato smo v ZD uvedli ločene vstopne poti. Prvi kontakt z zdravnikom pa je, če se le da, preko elektronske pošte ali telefona.

Med ljudmi se večkrat sliši, da zdravstveni domovi, osebni zdravniki, niso dosegljivi po telefonu tudi po večkratnih klicih. Kako je to urejeno pri vas?

V ZD Domžale imamo čas za telefonski klic in naročanje rezerviran dve uri dnevno v vsaki ambulanti. Klice, prejete v tem času, tudi vračamo. Ravno prejšnji teden so iz ZZSZ preverjali dostopnost naših ambulant in ni bilo ugotovljenih težav. Vsi so bili dosegljivi ali pa so kličoče sestre poklicale nazaj še v istem dnevu. Bili smo pohvaljeni in na ZZSZ so bili pozitivno presenečeni, ker so tudi oni pričakovali težave.

Kaj se zgodi, ko pokličem v ZD Domžale in zaradi prezasedenosti linije ali osebjem na drugi strani ne dobim zveze?

Pomembno je, da v ambulanto pokličete, ko je čas za naročanje, ker zunaj tega urnika poteka redno delo in sestra ne more ves ordinacijski čas dvigati telefonskih klicev. Zato smo uvedli, sicer že lansko leto, da imamo dve uri rezervirani izključno za naročanje. Urnik je za vsako

ambulanto viden na naši spletni strani: www.zd-domzale.si. V teh dveh urah sestra skrbno bedi nad telefonom. Če je linija zasedena, imamo avtomatski odzivnik. Če pritisnete na številko 1, se telefonska številka avtomatsko zabeleži in mi vrnemo klic. Zagotovo vas bo sestra v istem dnevu poklicala nazaj.

Je mogoče poklicati le ambulanto osebnega zdravnika ali tudi kakšno splošno številko?

Če se zgodi, da v tistem dnevu klicatelj ne more dobiti odgovora, je mogoč klic tudi preko centrale na 01 724-51-00, ki preda sporočilo zdravniku.

Ali obstajajo tudi druge poti do osebnega zdravnika, kot je telefon? Ljudje imamo različne navade, sposobnosti in potrebe.

Seveda. Vse pozivamo, da raje uporabljajo elektronsko pošto ambulate, tako da telefonske linije ostanejo na voljo starejšim, manj večšim elektronske poti. Če danes pošljete mail, odgovorimo najkasneje v treh dneh, poskušamo pa že v istem dnevu. Zadeve urejamo glede na prioriteto.

Kaj pa če nekdo pride v ZD nenajavljen, ga zavrnete?

Nikakor ne! Organizirano imamo vstopno točo-

Vse zdravstvene storitve izvajamo v največji možni meri. Vse dejavnosti pri nas potekajo, le da morajo biti pacienti naročeni. Na vhodu vsakemu izmerimo telesno temperaturo in preverimo zdravstveno stanje. Imamo vprašalnik o zdravstvenem stanju, ki je objavljen na spletni strani in ga pacienti lahko že prinesejo s seboj. Če se ugotovi sum na COVID-19, pacient ne sme stopiti v ZD, ampak ga obravnavamo v izolacijski ambulanti.

ko. Mogoče se nekdo ne znajde in pride v ZD nenajavljen. Na vstopni točki mu pomagamo, ugotovimo, kaj potrebuje. Če gre za nujno ali neodložljivo stanje, ga obravnava osebni zdravnik ali urgentna ambulanta. Drugače ga naročimo ali pa ga zdravnik pokliče nazaj.

Obisk zdravnika danes ni tako enostaven kot pred epidemijo. Kaj svetujete občanom, ki potrebujejo zdravniško pomoč?

Naš osnovni cilj je vsem omogočiti dostop do zdravstvenih storitev. Apeliram na ljudi, da če je mogoče, načrtujejo uporabo storitev, še posebej kot so na primer obnovitev receptov za zdravila, napotnica za specialista ipd. Poskušajmo čim bolj zmanjšati število kontaktov na dan. Delovni čas ambulate je omejen in je zelo težko obravnavati vse primere. Praksa

je pokazala, da se po telefonu porabi veliko več časa za obravnavo kot osebno. Po telefonu ne poteka le naročanje, ampak tudi pogovor o težavi kličočega. Tudi zato so telefonske linije zelo zasedene.

Torej se je obremenjenost zdravstvenega osebjem povečala?

Seveda. Vsak dan imajo zdravniki vsaj 100 obravnav, od telefonskih posvetov, elektronskih sporočil in seveda tudi pregledov v ambulanti. Naši zdravniki in medicinske sestre danes ne hodijo domov, ko je konec službe. Ko ni več pacientov v čakalnici, jih čaka še 40 do 60 mailov! V svojih ambulantah ostajajo vedno dlje. Ko sestra zaključi obravnavo, ima še ogromno dela z administracijo. Vsi se počutimo, da smo v časovni stiski, v kateri ne moremo v celoti poskrbeti za paciente, tako kot bi si želeli. Vendar se vsi trudijo, da še isti dan vse uredijo.

Je obremenjenost v vseh ambulantah enaka ali pa se razlikuje glede na vrsto?

V pediatričnih ambulantah je malce specifično, ker ni veliko kroničnih zadev. Zato prakticirajo stalno oglašanje po telefonu, zelo dobro pa se tam obnese elektronska pošta, ki so jo ljudje popolnoma sprejeli kot glavni stik z zdravnikom. Vedeti moramo, da v pediatričnih ambulantah deluje tudi posvetovalnica, ki zdravniku onemogoča stalno dostopnost po telefonu.

Pomemben del vašega dela je zagotovo testiranje za okužbo z virusom. Kako obravnavate ljudi s sumom na COVID-19?

Pri nas izvajamo brise in preglede pacientov s sumom na COVID-19. Vse paciente naročamo predhodno. Naroči jih osebni, nadome-

Prosim, načrtujte uporabo storitev, še posebej kot so na primer obnovitev receptov za zdravila, napotnica za specialista ...

stni ali urgentni zdravnik, ki presodi, ali je bris potreben glede na simptome. Pacienti dobijo termin. Odvzem brisa z vso administracijo traja 2,5 minute. Mogoč je osebni odvzem ali z avtomobilom. Oboje izvajamo na istem mestu, na južni strani ZD ob parkirišču. Tam je organizirana administracija, transport brisov na Inštitut za mikrobiologijo ter sam odvzem. Na bris se lahko pride največ 5 minut pred določenim terminom, da se tako izognemo gneči. Sam fizični odvzem traja eno minuto. Je malce neprijeten in poteka iz nosno žrelne sluznice. Brise jemljemo tudi pri otrocih.

Kaj se zgodi po odvzemu brisa?

Že pred odvzemom morajo pacient in njegovi najbližji ostati doma do rezultata brisa. Če je bris pozitiven, nas obvestijo iz mikrobiološkega laboratorija, nato pa takoj mi pokličemo pacienta in mu damo navodilo. Če je rezultat pozitiven, nam sporočijo takoj, običajno že isti dan, le izjemoma naslednji dan zjutraj. Če je bris negativen, vse paciente obveščamo naslednji dan po odvzemu brisa. Pacient z negativnim brisom gre nato po potrebi lahko brez zadržkov v ambulantno k svojemu zdravniku.

Najprej obvestite vse, ki so pozitivni. Kaj mora pacient narediti, potem ko izve, da je okužen s COVID-19?

Pacient, ki je obveščen o pozitivnem izvidu brisa, mora počakati na klic epidemiologa iz NIJZ. Ta preveri, s kom je bil pacient v tesnih stikih. Tesnim stikom se odredi 10-dnevno karanteno. To pomeni, da morajo biti v tem času ves čas samo na naslovu karantene, ne smejo nikamor, niti v trgovino.

Imaš odredeno karanteno in kot pravite, morate biti doma. Kaj to pomeni? Ali si omejen na eno sobo, stanovanje, kako to vpliva na druge družinske člane?

Karantena je odredjena, kadar je bil človek v stiku z bolnikom in obstaja možnost, da zbolí. Če pa je človek bolan, ima simptome in je potrjena okužba COVID-19, govorimo o izolaciji. Pomembno je, da vzdržuje distanco, če je možno, je v svoji sobi, se hrani v svoji sobi, ima svoje brisače, ločen čas uporablja kopalnico, razkuži vse površine, kljuke, pogosto zrači prostor ipd. Poskušamo doseči, da ko se okuži eden in so drugi člani družine zdravi, da se okužba ne prenese na druge družinske člane, če je le mogoče. Prenos je precej povezan s simptomi. Če so izraziti prehladni znaki, kot je npr. kašljanje, je bolj nalezljivo.

Zakaj odredjena karantena traja prav 10 dni?

Simptomi in znaki se pojavijo v povprečju 5 do 6 dni po okužbi, lahko pa tudi do 10. ali 14. dneva. Zato traja karantena 10 dni, ker se z njo zajame 97 % primerov pojavljanja okuž-

Za obvladovanje razmer s COVID-19 smo angažirali veliko dodatnih ljudi. Zaposlili smo tudi dodatno osebo za obveščanje pacientov.

be. Zato karantene, ki je bila odredjena po stiku z bolnikom, ne morete prekiniti.

Kateri simptomi so najbolj značilni za COVID-19?

Poleg vročine, simptomov okužbe dihal in glavobola, je zelo značilen simptom COVID-19 izguba vonja in okusa. Se pa pri različnih ljudeh okužba kaže zelo različno. Simptomi so tako podobni drugim virusom, da ne moremo z gotovostjo prepoznati okužbe. To lahko potrdimo samo s testiranjem. Zato se moramo ob vsakem najmanjšem sumu na COVID-19 obnašati preventivno, kot da je stanje visoko nalezljivo.

Zaradi različnih razlogov je želja po samoplačniškem testiranju. Ali je to mogoče tudi v ZD Domžale? Kakšna je procedura in kolikšna je cena?

Nudimo tudi možnost samoplačniških brisov. Predvsem za potrebe službenih poti ob prehodu meje, za prišleke iz tujine v izogib karanteni ter samoplačniško testiranje za delavce iz drugih držav. Procedura je enaka kot sicer, preko osebnega zdravnika ali centrale ZD. Cena je 100 evrov.

Veljavnost brisa je omejena na 48 ur. Zakaj?

Rezultat brisa nam nekaj pove samo, če ga vzamemo bolnim osebam. Če je ta pozitiven, pomeni, da je bolnik zbolel za COVID-19. Če je rezultat brisa pri bolniku negativen, pomeni, da gre za drugega povzročitelja bolezni. Drugače je pri zdravi osebi oziroma osebi, ki nima znakov bolezni. Negativen rezultat brisa v tem primeru samo pove, da oseba v tem trenutku nima prisotnega virusa. Lahko pa bo zbolela v naslednjih nekaj dneh. Namreč, če si bil danes v stiku z bolnikom, ne zbolíš takoj naslednji dan in tudi bris bo še negativen. Inkubacijska doba je pri večini 5 do 6 dni in v času inkubacijske dobe bo bris prav tako še lahko negativen. Bris bo pozitiven šele, ko se virus namnoži do te

Ko nekdo čaka na bris, je pomembno, da v tem prehodnem času pacient in vsi, ki stanujejo v istem gospodinjstvu, ostanejo doma. Iz previdnosti vse do prejema rezultata testiranja. Če je ta negativen, gre življenje dalje. Če je bris pozitiven, ostane bolnik v izolaciji, svojci pa v karanteni.

mere, da ga zaznamo v celicah sluznice nosno-žrelnega predela. Takrat se po navadi tudi že pojavijo simptomi in znaki bolezni. Možno pa je tudi to, da izločaš virus in širiš okužbo že 1 do 2 dni pred vidnimi znaki bolezni. Zato moramo biti tako previdni z interpretacijo izvida brisa.

Velik del odvzetih brisov pa je negativnih. Ljudje želimo rezultat brisa vedeti čim prej, saj je čakanje v negotovosti zelo stresno. Kako poteka obveščanje negativnih pacientov?

Za obvladovanje razmer s covid-19 smo angažirali veliko dodatnih ljudi. Zaposlili smo dodatno osebo za obveščanje pacientov. Zjutraj oziroma dopoldne običajno dobimo vse izvide iz Inštituta za mikrobiologijo in imunologijo, kamor pošljamo brise na analizo. Zaposlena po telefonu od jutra dalje nato osebno pokliče vse paciente po telefonu. Na ta način obvestimo o izvidu vse paciente. Pozitivne pa sicer, kot sem že povedala, pokličemo takoj, ko imamo informacijo. Zato pacientom ni treba klicati v ZD glede izvida.

Sistem obveščanja še vedno izpopolnjujete.

Želimo ga čim bolj optimizirati. Poskušamo vzpostaviti sistem avtomatskega sporočanja rezultatov testov preko sms sporočila. Želeli bi, da so ljudje čim prej obveščeni o rezultatu izvida.

Besedilo in foto: Edvard Vrtačnik

Občina MENGEŠ

Vse občanke in občane obveščamo, da letos svečanosti ob dnevu spomina na mrtve, ki so umrli v vojni ali zaradi vojne, v Mengšu in v Loki pri Mengšu zaradi trenutnih razmer (Covid-19) ne bosta organizirani.

Hvala za razumevanje.

Občina Mengeš

AVTOSERVIS GREGORC

HITRI SERVIS:
MENJAVA OLJA IN ZAVOR, POLNENJE
KLIMA NAPRAV TER ČIŠČENJE Z OZONOM
Steletova ulica 2, Mengeš | 041 776 900 | 01 723 72 89

SERVIS LCD TV APARATOV

SHARP
KENWOOD
TELEFUNKEN
● BLAUPUNKT
FINLUX JVC
TOSHIBA
HITACHI

AVS AUDIO
 VIDEO
 SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03

Telefon: 01 729 13 04

E-pošta: avs.menges@siol.net

Internet: www.sharp-servis.si

Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ

Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

Datum: 16. 10. 2020

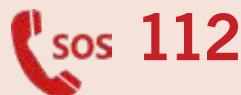
Številka: 671-2/2020

JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO VEČNAMENSKE ŠPORTNE DVORANE MENGEŠ V UPORABO

Rok za oddajo vlog je 10. november 2020 do 12. 00 ure.

Besedilo javnega razpisa in razpisna dokumentacija se nahajata na spletni strani Občine Mengeš <http://www.menges.si/obcina-menges/objave/javni-razpisi/aktualni-razpisi/> ali pa jo prevzamete v vložišču Občine Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, v času uradnih ur.

Franc Jerič, l.r.
 Župan Občine Mengeš

SOS OBVESTILA

Nesreče v cestnem prometu 12. 9. 2020 ob 16.40

Ob 16.40 je na regionalni cesti Topole–Bukovica v občini Mengeš avto zletel z vozišča v potok. Gasilci PGD Kamnik in Mengeš so zavarovali kraj nesreče, vozilo postavili nazaj na vozišče in odklopili akumulator ter oskrbeli v nesreči poškodovani osebi, ki sta sami prišli iz vozila, do prihoda reševalcev NMP Domžale, ki so nato poškodovani osebi prepeljali v UKC Ljubljana.

Nesreče v cestnem prometu 18. 9. 2020 ob 18.25

Ob 18.23 sta trčila osebno vozilo in kolo. Poškodovanega kolesarja je odpeljala reševalna služba NMP Domžale. Gasilci iz PGD Kamnik, Mengeš, in CZR Domžale so zavarovali in razsvetlili kraj nesreče, pomagali reševalcem in očistili cesto.

Besedilo: Gasilci

Slavnostni trak sta skupaj prerezala Franc Jerič, župan Občine Mengeš in Milan Burkeljca, ravnatelj Osnovne šole Mengeš

Milan Burkeljca, ravnatelj Osnovne šole Mengeš, se je zahvalil Francu Jeriču, županu Občine Mengeš, ki si je prizadeval za gradnjo Športne dvorane

Športna dvorana Mengeš predana v uporabo Osnovni šoli Mengeš

V ponedeljek, 12. oktobra 2020, je potekala interna otvoritev oziroma predaja Športne dvorane Mengeš v uporabo Osnovni šoli Mengeš. Otvoritev se je, kot se spodobi za glasbeno mesto, začela z glasbo, nato pa je sledil slavnostni govor Franca Jeriča, župana Občine Mengeš: »Ponosen sem, da lahko z vami delimo današnjo predajo Športne dvorane Mengeš. Večkrat sem se v procesu priprave potrebne dokumentacije in zagotavljanju finančnih sredstev spraševal, ali bom dočakal izgradnjo dvorane kot župan. Danes lahko rečemo, da smo dosegli zastavljen cilj.« V nadaljevanju je vse navzoče nagovoril še Milan Burkeljca, ravnatelj Osnovne šole Mengeš: »Dolgo smo čakali na današnji dan, ko smo vas lahko povabili na otvoritev Športne dvorane Mengeš. Vesel sem, da ste bili prav devetošolci prvi, ki ste si lahko ogledali dvorano, saj jo je občina zgradila prav za vas, za šolarje, tako za potrebe pouka športa in spodbujanja zdravega načina življenja. Prizadevamo si, da se bo pouk začel v dvorani izvajati že naslednji teden.«

V uvodnem delu je vse navzoče nagovorila glasba, violina ob spremljavi tolkal in klaviatur. Milan Burkeljca, ravnatelj Osnovne šole Mengeš, je nato k mikrofону povabil Franca Jeriča, župana Občine Mengeš, ki je izpostavil: »Športna dvorana Mengeš je namenjena vsem nam, vam šolarjem v procesu izobraževanja, nam starejšim za rekreacijo in seveda tudi za druženje. Dolga brada je zrasla projektu izgradnje športne dvorane, veliko stvari se je zgodilo, tako v prizadevanjih za realizacijo kot za zaustavitev projekta. Danes pred nami ponosno stoji dvorana in želim vam, da bi v uporabi uživali vsi, tako rekreativni kot vrhunski športniki. Seveda pa vas prosim, da prostore, notranje in zunanje površine, uporabljate, kot je predvideno, se pravi za šport, za druženje ter tako opremi kot prostorom zagotovite dolgo življenjsko dobo.«

Navzoče je nagovoril tudi Milan Burkeljca, ravnatelj Osnovne šole Mengeš: »Občina je dvorano gradila za potrebe osnovne šole, za izvajanje pouka in promocijo zdravega življenjskega sloga. Posebna zahvala županu, ki si je prizadeval za športno dvorano in da smo danes lahko tu. Seveda bi se rad zahvalil tudi svojim sodelavcem, naj posebej izpostavim Aleša Koštomaja in Saša Božiča. Vesel sem, da je bil prvi dogodek v dvorani prav pred vami, učenci in ponosen sem, da smo skupaj v eni izmed najlepših športnih dvoran v našem okolju.«

Nato je sledilo rezanje traku, skupaj sta ga prerezala Milan Burkeljca, ravnatelj Osnovne šole Mengeš, in Fran Jerič, župan Občine Mengeš, ki se je na koncu zahvalil: »Posebna zahvala gre tudi sodelavcem na občini, Urbanu Kolarju, direktorju Občinske uprave, Urošu Drobežu, ki je vodil celotno investicijo s strani Občine in Bogu Ropotarju, podžupanu Občine in predsedniku Gradbenega odbora za izgradnjo večnamenske nizkoenergijske Športne dvorane Mengeš. Seveda pa bi se rad zahvalil tudi drugim, težko sedaj vse naštejemo, ki so s svojim znanjem in nasveti pripomogli, da smo uspešno zaključili projekt in da smo danes upravičeno ponosni na rezultat.«

V zaključnem delu so si navzoče zaželeli, da bi ostali zdravi in bi se srečali ob ugodnejših epidemioloških razmerah na slavnostni otvoritvi, ki je sedaj predstavljena v leto 2021.

Besedilo in foto: Tina Drolc

Vhod v Športno dvorano Mengeš je z urejenega parkirišča, namenjenega tako osnovni šoli kot uporabnikom dvorane v popoldanskem času

Interna otvoritev Športne dvorane Mengeš se je začela z glasbenim nastopom violine v spremljavi tolkal in klaviatur

Rezanje traku je potekalo ob spremljavi diatonične hrmonike, prepoznavnim instrumentov glasbenega mesta, občine Mengeš

Na interni otvoritvi so bili poleg Milan Burkeljca in Franca Jeriča prisotni tudi Urban Kolar, direktor Občinske uprave, Uroš Drobež, vodja investicij in Bogu Ropotar, podžupan Občine

Izvlačne tribune, ki ponujajo več kot 450 dodatnih sedežev

4. oktobra praznujemo trideset let MSNZ

Številni pravijo, da je vojna za Slovenijo trajala le deset dni, kar je po eni strani res, a se je treba zavedati, da bi se brez organiziranja tajnega projekta MSNZ (Manevrske strukture narodne zaščite), ki je več kot leto dni pred osamosvojitveno vojno poskrbel za kadrovske sestavo TO in njihovo oborožitev, stvari odvile bistveno slabše, ali celo neuspešno. Da je bil projekt MSNZ izredno uspešen, priča podatek, da ni bila izdana niti ena sama lokacija tajnih skladišč.

17. maja 1990 je prišlo do zavrnitve ukaza s strani RŠTO (rep. štaba TO) o premestitvi orožja in druge oborožitve iz skladišč TO v vojašnice JLA. Šestnajst od dvainšestdesetih štabov TO se je uprlo in ni predalo oborožitve. Ta dogodek je bil povod za vzpostavljanje projekta MSNZ.

Vodja celotnega projekta MSNZ na področju TO je bil Tone Krkovič, vsaka pokrajina, tako tudi Ljubljana – okolica, pa je imela svojega načelnika, to je bil Vrhničan Elo Rijavec, njegov namestnik Bojan Končan in pomočnik Boris Mikuš.

Glede na kadrovske in druge značilnosti posameznih občin so v vsaki določili dva do tri zaupnike, kar pa je bil izjemno tajen podatek. V domžalski občini je postal načelnik MSNZ Dominik Grmek, njegov namestnik pa Milan Narat. V drugi polovici leta 1990 je bilo v domžalski občini organizirano večje število tajnih skladišč orožja, streliva in minsko eksplozivnih sredstev. Nekakšna javka, kamor se je v največji tajnosti (v nočnem času) vozilo orožje, je bila pri Dominiku Grmeku v Domžalah, od tam pa po raznih tajnih skladiščih po celi občini Domžale.

Besedilo in foto: Janez Gregorič, OZVVS Domžale

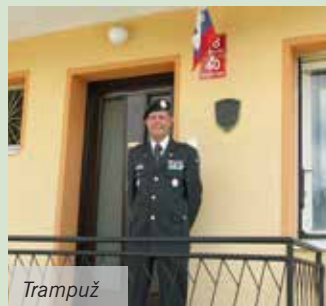
Spisek tajnih skladišč na območju TO Domžale v letu 1990–1991

1. Pirnat Janez	Testenova 50	Mengeš (pokojni)
2. Cerar Božo	TVD Partizan	Dob
3. Pohlin Marjan	Škrjančevo 20	Radomlje
4. Semprimožnik Franc	Ulica 2	Homec
5. Dr. Habe Franc	Biotehniška Fakulteta Groblje 3	Domžale
6. Anžin Karol	Breznikova 5	Prelog
7. Hribar Janez	Pod Hribom 6	Domžale
8. Grmek Dominik	Ljubljanska 26	Domžale
9. Kovač Stane	Ljubljanska 112	Domžale
10. Smrekar Anton	Sejmiška 3	Domžale (pokojni)
11. Senica Marko	Podrečje 14a	Domžale
12. Marko Trampuž	Zoranina 18	Mengeš

Tajna skladišča z opremo TO so bila še pri Martinu Voglarju, Alojzu Pichlerju (Domžale), Janezu Stelete (Dolenje) in Marjanu Veselu (OŠ Lukovica).

Spisek pripadnikov MSNZ, ki pa so bili predvsem poveljniki posameznih enot TO leta 1991:

1. Janez Kušar	7. Tomo Marc
2. Franc Lipovšek	8. Jože Narat
3. Bogdan Zupan	9. Darko Opara
4. Franc Štrukelj	10. Jože Narat
5. Tomaž Blejec	11. Miran Stopar
6. Miran Kralj	12. Janez Gregorič

Trampuž

Anžin

Cerar

Grmek

Habe

Hribar

Kovač

Pirnat

Pohlin

Semprimožnik

Senica

Smrekar

Predavanje Magična joga in meditacija v AIA – MCM

Vsi se soočamo z vsakdanjim stresom. Vsem ta poznan življenjski sopotnik s svojo voljo in veliko močjo vpliva na naše počutje in hitro pademo iz svojega ravnovesja. Ko pride do tega, pa je treba poskrbeti, da ga vzpostavimo nazaj. Poseči moramo po metodah, s katerimi se ga naučimo obvladati, saj v resnici sami dopuščamo, da prevzame nadzor nad nami. Mi smo tisti, ki se odločimo, v kolikšni meri mu na stežaj odpremo vrata svojega življenja, da razgraja in moti naš notranji mir.

Redna praksa in osebna izkušnja sta izredno pomembni pri vzpostavljanju konkretnih sprememb v življenju. Foto: Brane Tomšič

Potreben je iskren pogovor s samim seboj, in sicer, kaj nas v življenju podpira in kaj je tisto, kar nas ožema in krade moč ter mir. Zelo radi se pretvarjamo, da je z nami vse v redu, čeprav v sebi čutimo, da naš resnični izraz ni v skladu z resničnim življenjem. Naše fizično telo sporoča, da nam neka situacija, odločitev ali odnos ne ustreza, ter da to ni tisto, kar si v resnici želimo. Vemo, da v okoliščinah, v katerih ne želimo biti, v telesu takoj občutimo nelagodje. Naša pozornost pa je razpršena in to nelagodje kar hitro spregledamo in v njem vztrajamo. Na predavanju Magična joga in meditacija smo si vzeli čas za vajo, ki nam pomaga prepoznati stres in se z njim tudi soočiti, fizično sprostiti napetosti ter v telesu vzpostaviti sproščeno stanje in lahkotno dihanje. Pozornost smo usmerili v svojo notranjost in v meditaciji izkusili globlje ravni, do katerih lahko dostopamo, če si vzamemo čas zase in za potrebne spremembe v življenju. Občutili smo, kaj pomeni prisotnost v zdajšnjem trenutku ter se popolnoma prepustili in začutili, kaj se v nas želi izraziti in kaj je tisto, kar je potisnjeno pod preprogo.

Redna praksa in osebna izkušnja sta izredno pomembni pri vzpostavljanju konkretnih sprememb v življenju. Na takšen način razumemo in občutimo, kje vse moramo v življenju prilagoditi in spremeniti stvari, da bodo čim bolj sovpadale z našim resničnim jazom. Zamislite si, kako bi bilo, če bi imeli kvalitetne tehnike in znanje pri roki in bi se na stres lahko odzvali popolnoma drugače in dan preživeli mirneje ter lahkotnejše. Dober občutek, kajne?

Lepo vabljeni na magično jogo. Urnik in več o meni na: www.majamaselj.com.

Besedilo: Maja Maselj

Na dobrodelnem pohodu na Sv. Primoža je bilo za Šolski sklad Osnovne šole Mengeš zbranih 4.500 EUR

Regionalna revija Modre novice je v soboto, 19. septembra, organizirala že osmi dobrodelni pohod na Sv. Primoža. Zbrana sredstva, skupaj jih je bilo več kot 4.500 evrov, so namenili Šolskemu skladu Osnovne šole Mengeš. Pohoda se je udeležil tudi Milan Burkeljca, ravnatelj Osnovne šole Mengeš, ki je povedal: »Zadovoljni smo, da organizator pohoda nam oziroma šolskemu skladu zaupa in da so zbrana sredstva namenili prav Šolskemu skladu Osnovne šole Mengeš. Vesel sem množične udeležbe in da se je kljub ukrepom Nacionalnega inštituta za javno zdravje, pohoda udeležilo veliko učencev, staršev in učiteljev. Prepričam sem, da bodo, tako kot vedno, vsa zbrana sredstva prišla v prave roke.«

Pohoda se je udeležil tudi Milan Burkeljca, ravnatelj Osnovne šole Mengeš. Na fotografiji skupaj s pevcem Omarjem Nabrom.

Izvedba osmega dobrodelnega pohoda na Sv. Primoža je bila nekoliko okrnjena zaradi ukrepov, pa vendar so bili vsi pohodniki dobre volje in tudi v letu 2020 uresničili slogan »Dobra volja, dobra družba, dober namen«. Za prve udeležence je organizator zagotovil majice, letos v rdeči barvi, ovratne trakove, dobro kavo in na vrhu malico. Pohodniki pa so, tako kot vsako leto, prejeli tudi druga darila.

Udeleženci so pokazali, kaj je najbolj pomembno, še posebej v teh časih socialne distance – dobrodelna nota in dobra volja, dobra družba, dober namen. Skupaj so za Šolski sklad Osnovne šole Mengeš zbrali 4.500 evrov. Organizator se je na koncu dogodka zahvalil vsem udeležencem pohoda za zbrana sredstva, dobro voljo ter še posebej za dosledno upoštevanje pravil in ravnanja v skladu z navodili NIJZ.

Besedilo: Tina Drolc
Foto: Klemen Brumec

Kinološko obarvan konec tedna v Mengšu

Prvi konec tedna v septembru je Klub za delo prinašalcev, s sedežem v Mengšu, poskrbel za pestro kinološko dogajanje ob Cegvanškem bajerju. Dogodki so se zvrstili v treh dneh z začetkom v petek popoldne s telesnim ocenjevanjem in vzrejno preizkušnjo za pse pasme prinašalec, v soboto je potekal delovni test in v nedeljo delavnica iz prinašanja z usposabljanjem lovskih psov za delo.

Izpostavili bi predvsem sobotni delovni test, ki se ga je udeležilo 23 vodnikov s psi iz Slovenije, Italije in Avstrije. Delovni test predstavlja simulacijo lovskega dela prinašalcev v lovišču, vsak pes mora uspešno opraviti štiri vaje, njihova zahtevnost je razdeljena v razrede: začetniki, novinci, vmesni, odprti in veterani. Letos smo gostili avstrijska sodnika Petro in Tona Buijsa. Navdušena sta bila nad travnatimi in gozdnimi predeli severnega dela bajerja, kjer sta zastavila zanimive in hkrati zahtevne vaje. V vsakem razredu je bila ena vaja sestavljena tudi iz prinašanja iz vode. V razredu začetnikov se je z uspešno opravljenim testom odlično izkazala domačinka in predsednica Kluba za delo prinašalcev Eva Krizmanič s svojo mlado gladkodlako prinašalko Glory, L' Amai Megumi.

Predvsem smo hvaležni za čudovito sodelovanje z našim gostiteljem Lovsko družino Mengeš, ki nam vsako leto omogoča uporabo njihovih prostorov in terenov, za katere skrbijo. Hvala Lovski družini Mengeš za podporo, prijazno gostoljubje in pomoč pri organizaciji. Posebna zahvala gre tudi Ribiški družini Bistrica – Domžale in vsem razumevajočim ribičem.

Dodali bi še, da smo člani kluba teden dni pred dogodki temeljito pregledali in počistili severni del bajerja in z veseljem ugotavljamo, da je vsako leto manj smeti, za kar je zagotovo zaslužna Občina Mengeš, kot tudi vsi zavedni obiskovalci okolice.

Vabimo vse lastnike prinašalskih pasem, ki jih veseli ali pa za zdaj le zanima delo prinašanja, da se nam pridružijo v klubu, kjer se dogaja marsikaj koristnega in zabavnega. Vse informacije lahko najdete na spletni strani www.wtslo.com.

Besedilo: Matej Urbanija, Klub za delo prinašalcev
Foto: Rok Benedetič

Prvič v vrtec – vsak začetek je težak

Vsak začetek je težak, a vendarle smo mali korenjaki pogumno prvič zakorakali skozi vrtčevska vrata. Z malim nahrbtnikom na rami in s copati v roki smo se trdno držali maminih hlač. Malo smo jokali, ko sta nas mamica in oči oddala, a vendar se v vrtcu toliko stvari počne, da za solzice sploh ni bilo časa. Trenutno nas je v vrtcu že deset.

Vsak dan znova spoznavamo, kako je v vrtcu super. Zelo nam je všeč, ko smo zunaj – vozimo se z našim mini avtobusom, tečemo po drevoredu, opazujemo in raziskujemo. Našli smo deževnika, ki smo ga nekateri pogumno prijeli. Zelo nas pomirja zvok Pšate, zato na mostovih pogosto postojimo in poslušamo. Navdušuje nas gradnja telovadnice, vedno najdemo kakšen bager ali velik tovarnjak.

Veliko časa tudi jemo in spimo. Hrana v vrtcu nam tekne, smo že pravi jedci. Trudimo se jesti sami, a je žlica še tako težka. Vztrajno treniramo, zato nam gre vsak dan bolje.

Raziskujemo tudi našo igralnico. V njej imamo tobogan, po katerem se že spretno spuščamo. Všeč so nam vrtčevske igrače – imamo velike avtomobile, kocke, knjige in vozičke ... Vsak dan kaj na novo odkrijemo.

Pogumno korakamo novim zmagam naproti in čakamo, da se nam pridruži še preostala družina malih palčkov in palčic.

Besedilo in foto: Maja Janežič, vzgojiteljica skupine Palčki in palčice (1–2 leti)

Trimski pohod Rašica – tradicionalno že 34.

Trimski pohod Rašica se tradicionalno izvaja vsako leto, in sicer prvo soboto po veliki noči. Zaradi virusa smo letošnji pohod prestavili in izvedli v septembru. Kljub močnemu deževju v noči pred pohodom in velikim temperaturnim spremembam, ob startu je termometer kazal le 7 °C, so bile razmere za hojo ugodne. Presenetljivi so bili pogledi na zasnežene hribe, pohodniki pa so bili zadovoljni z organizacijo in potjo.

Pot na Trimskem pohodu Rašica

Skromni udeležbi navkljub so bili med udeleženci tudi taki, ki so se pohoda udeležili prvič. Če pogledamo malo v statistiko, odkar se vodi evidenca udeležbe, se je do sedaj pohodov udeležilo več kot 1.800 pohodnikov.

Organizacija je potekala brežhibno po ustaljenem redu: start-cilj, kontrolne točke. Tudi letos so pri izvedbi ene od kontrolnih točk sodelovali taborniki, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Pohvale gredo vsem ekipam, ki so pomagale, saj so kljub mrazu odlično opravile svoje delo. Vsi udeleženci so uspešno in varno prispeli na cilj.

Besedilo: Janez Kosec
Foto: Ana Kešnar

Okolju prijazno "nakupovanje" oblačil v Mladincu

V mengeškem Mladincu je v soboto, 26. septembra, prvič potekal dogodek "Izmenjevalnica oblačil". Pozorni na protivirusne usmeritve smo uspešno izpeljali akcijo menjave rabljenih oblačil in si tako osvežili omare ob vstopu v jesensko sezono.

Številnim danes fraza "izmenjevalnica oblačil" ne pove kaj dosti. Lahko si jo predstavljamo kot ime za "nakupovanje" oblačil in obutve brez negativnega vpliva na naše okolje in ljudi, ki se zavedajo, kaj povzroča hitra moda. Ne le, da za izmenjevalnico ne potrebuješ denarnice, z njo se izogneš gneči v nakupovalnih središčih, na ta način prezračiš svojo omaro in vanjo vneseš nekaj edinstvenega, kar v trgovinah morda niti ne prodajajo več. Izmenjava oblačil je dogodek, ki omogoča druženje, izmenjavo mnenj in spodbuja boljše trajnostno delovanje. Deluje po principu prinesem svoje – odnesem tvoje, seveda pa so dobrodošli tudi tisti, ki tja pridejo praznih rok. Na dogodku izmenjevalnica oblačil zbiramo lepo ohranjena sezonska oblačila, čevlje in modne dodatke, vseh znamk in velikosti. Zakaj pa si sploh želim nositi rabljeno? Hitra moda, ki ji danes podlegamo številni, in sicer ljudje vseh generacij, je plod močne industrije, ki pa povzroča onesnaževanje okolja, izkoriščanje delavcev in prekomerno potrošnjo ter produkcijo, kar vodi do vedno več odpadkov in tanjšanja denarnic. Danes proizvedejo 400 % več oblačil, kot so jih pred dvajsetimi leti. 20 % delež industrijskega onesnaževanja rek povzroča prav modna industrija. Vsako sekundo na svetu zavržemo količino oblačil, ki bi napolnila cel tovornjak za smeti. Svetovno 23 % proizvedenih kemikalij je rabljenih v tekstilni industriji. Izmenjava oblačil spodbuja trajnostnost, do okolja, je prijazna, prav tako pa je zelo ugodna in zato dostopna vsem. Kaj lahko sam/a naredim? Kupujem manj in kupujem produkte boljše kvalitete znamk, ki so trajnostno usmerjene. Obiščem trgovino z rabljenimi oblačili. Pomislim, preden zavržem kos oblačila, ga popravim in ponovno uporabim, podarim ali obiščem izmenjevalnico oblačil, kjer ga zamenjam in tja povabim tudi prijatelja, prijateljico. V soboto, 24. oktobra, bomo dogodek za izmenjavo oblačil znova organizirali. Toplo vabljeni!

Besedilo: Tea Vuga

Namesto preizkušanja oblačil smo tokrat kose pomerili v odsevu ogledala.
Foto: Liza Praznik

Vabljeni na bralno potovanje, ker s knjigo lahko odpotujemo kamorkoli

Branje s seboj prinaša cel kup zakladov, zato je priporočljivo otroku brati že od zgodnjega otroštva, saj je ključno za njegov jezikovni, intelektualni in sploh vsestranski razvoj. Družinsko branje – ko starši skupaj z otroki odkrivamo bogastvo pisane besede – odločilno vpliva na kasnejše otrokovo učenje branja in učenje, bogastvo besednega zaklada, literarne dojemljivosti in tudi na njegovo bralno kulturo v odraslem obdobju. Pa še nekaj je zelo pomembno pri družinskem branju: zaupno, toplo ozračje, ki se razvije med starši in otroki.

Branje je ključno za jezikovni, intelektualni in na splošno vsestranski razvoj otroka. Foto: Klemen Medved

Branje tudi izboljšuje koncentracijo, pozornost in disciplino, prispeva k razvoju možganov, razvija domišljijo in tudi empatijo. Branje je odlična oblika zabave in sprostitve; s knjigo spoznavamo nove svetove, osvajamo nove pojme in ne pozabite: otroci, ki berejo, so v šoli uspešnejši.

Dobrobiti branja pa seveda izkusijo tudi odrasli bralci, in če želimo prepričati mladež o koristi branja, je lasten zgled najbolj učinkovit. Medtem ko imamo v Sloveniji odličen dostop do knjig in možnosti branja, povsod po svetu ni tako. Svetovna fundacija za pismenost (World literacy foundation), neprofitna dobrodelna organizacija, tako želi izboljšati stanje pismenosti za deprivilegirane. Letos se pri svojem delu še posebej posvečajo projektu v Kolumbiji Aprende Leyendo. Več informacij o fundaciji na: <https://worldliteracyfoundation.org/>. Obilo bralnih užitkov!

Besedilo: Damijana Medved, ambasadorica WLF

Oktober, mesec požarne varnosti

V oktobru, mesecu požarne varnosti smo gasilci v preteklih letih organizirali različne preventivne dejavnosti z namenom seznanjanja občanov z nevarnostjo požara ali druge elementarne nesreče. V letošnjem letu nas pri tem močno ovirajo ukrepi ob epidemiji Covid-19, tako da se ne bomo srečevali v gasilskih domovih, podjetjih, šoli ali vrtcu. Zato vas želimo seznaniti z vsebino preventivne publikacije, ki so jo pripravili Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Gasilska zveza Slovenije in Slovensko združenje za požarno varnost. Ne glede na to, da je čas dopustov mimo, je tema meseca oktobra vedno aktualna, zato je prav, da se z njo seznanite in jo v čim večji meri tudi upoštevate. Želimo vam prijetno branje in varno bivanje, kjerkoli že boste.

Besedilo: Janez Koncilijs, Gasilska zveza Mengeš

Kdor za požarno varnost poskrbi, je v prostem času brez skrbi

Dopuste, počitnice, praznike in vikende lahko preživljate na morju, potovanjih, v gorah ali pa kar doma. Da bi prosti čas minil brezskrbno in veselo, je pomembno, da poskrbite za požarno varnost.

Preživljanje prostega časa doma, domače zabave in praznovanja

Zaradi praznične okrasitve (sveče, bakle, lučke ...) se požarna varnost doma ne sme zmanjšati. Sveče postavite v negorljiv svečnik oziroma na trdno in negorljivo podlago. Ne postavljajte jih na prepah ali v bližino gorljivih snovi. Sveče naj nikoli ne gorijo brez nadzora. Ko pripravljate hrano, vključenega štedilnika in pečice ne puščajte brez nadzora.

Žar kurite samo zunaj. Postavite ga tako, da ne bo v bližini predmetov, ki lahko zagorijo. Pri plinskem žaru bodite pozorni na morebitno uhajanje plina. Za prižiganje žara na oglje ne uporabljajte vnetljivih snovi.

Določite varno mesto za kajenje in zagotovite pepelnike iz negorljive snovi. Po končani zabavi preglejte blazine na vrtnem pohištvu in koše za odpadke, da ni med njimi tleh ogorkov.

Če na zabavah na prostem uporabljate odprt ogenj (sveče, bakle ...), naj ogenj ves čas nadzoruje odrasla oseba. V bližini ognja pazite na otroke in hišne ljubljence. Po končani zabavi ugasnite sveče in bakle ter pogasite ogenj na žaru in v kurišču.

Ureditev kurišča

Če kurite na prostem, upoštevajte morebitni razglas požarne ogroženosti naravnega okolja. Kurišče mora biti obdano z negorljivim materialom, prostor okoli njega pa očiščen vseh gorljivih snovi. Ogenj mora ves čas nadzorovati odrasla oseba.

Po končanem kurjenju ogenj popolnoma pogasite. Ob močnejšem vetru ali močnih sunkih vetra ne kurite, če pa ste že začeli, takoj prenehajte in ogenj pogasite.

Vedno imejte pripravljen gasilnik, vedro z vodo, cev za zalivanje ali druga sredstva, s katerimi boste lahko pogasili začetni požar.

nameščeni na notranji strani sobnih vrat. V tujini se pozanimajte, na katero številko lahko pokličete gasilce ali druge reševalne službe. Poglejte, kje so nameščeni ročni javljalniki požara, gasilniki in hidranti s poltogo cevjo.

Kuhajte samo v tistih namestitvah, kjer je to dovoljeno.

Ko polnite baterije mobilnih naprav, fotoaparatorov, električnih koles in drugih naprav, ne preobremenjujte vtičnic.

Tudi če je kajenje dovoljeno (kadilske sobe), nikoli ne kadite v postelji.

V kampu prostor pred šotorom, počitniško prikolico ali avtodomom očistite gorljivih snovi (iglice, suha trava, storži ...). V šotoru ne kuhajte. Pri postavitvi kuhalnika upoštevajte varnostno razdaljo od šotor, prikolice ali drugih gorljivih snovi.

Za razsvetljavo ne uporabljajte sveč. Uporabljajte svetila na baterije, elektriko ali sončno energijo.

Žar kurite samo na urejenih mestih, ki so v kampu določena in označena.

KLIC V SILI

Na številko 112 lahko kadarkoli brezplačno pokličete v katerikoli državi Evropske unije, če potrebujete pomoč gasilcev, nujno medicinsko pomoč, druge reševalne službe ali policijo. Zloraba klica na to številko je kazniva.

Pri veliki ali zelo veliki požarni ogroženosti naravnega okolja ni dovoljeno kuriti. Za nastanek požara zadostuje že manjši izvor ognja ali iskenje. Požar se zelo hitri širi in ga je težko nadzorovati.

Otroci in počitnice

Če so otroci med počitnicami sami doma, jih poučite o nevarnosti ognja, močnih vzrokih za nastanek požara in preventivnih ukrepih. Pogovorite se, kako se lahko ob požaru varno evakuirajo.

Vžigalice, vžigalnike in druge predmete, ki lahko povzročijo požar, shranite na mesto zunaj dosega otrok.

Otroke poučite o številki 112 ter o tem, kdaj in kako poklicati nanjo.

Osebe, ki potrebujejo pomoč

Ob načrtovanju svojega prostega časa pomislite tudi na starostnike, gluhe in naglušne, slepe in slabovidne, gluho slepe ter gibalno ovirane osebe, ki bodo med vašo odsotnostjo ostale doma. O njihovih potrebah poučite osebe, ki jim bodo med vašo odsotnostjo pomagale. Seznanite jih s številko 112, ki naj bo na vidnem mestu ob telefonu.

Pred odhodom na dopust

Pred odhodom na dopust poskrbite za požarno varnost doma. Ugasnite in iz električnega omrežja izklopite gospodinjske aparate in elektronske naprave. Zaprite plinsko jeklenko, izpraznite pepelnike, ugasnite luči. Vrata med prostori zaprite. Pozimi ugasnite in ohladite kamine ter peči.

Naslov in telefonsko številko kraja dopustovanja oziroma številko mobilnega telefona pustite pri sosedih, sorodnikih ali prijateljih.

Na poti

Poleti je zaradi suhega vremena lahko povečana požarna ogroženost naravnega okolja in s tem povečana možnost za nastanek požara. V vozilo namestite ustrezen gasilnik. Med vožnjo ali počitkom na parkirišču ne odmetavajte gorečih ali tlečih delcev. Vozila ne parkirajte v visoki travi.

Če na poti naletite na požar v naravi in je cesta zaprta, upoštevajte obvestila o zaporah cest ter navodila pristojnih služb in ustrezno prilagodite pot.

Na dopustu

Po prihodu v počitniško destinacijo se seznanite s hišnim redom, načrtom evakuacije in z navodili, kaj storiti ob požaru. Navadno so

Medovita evodija

V zadnji številki Mengšana sem prebral veliko koristnega o pomenu uživanja medu in čebeljih proizvodov. Ker veliko berem o čebelah, še posebej od avtorja Franca Šivica, ki v vsaki mesečni številki Moj mali svet, prinaša veliko zanimivosti. Prav tu sem našel članek o medoviti rastlini po imenu evodija.

Rastlina, ki prihaja iz Kitajske in Koreje, se je prišla tudi pri nas. Pri čebelarju Francu Šivcu sem dobil to rastlino in jo izročil »mojemu« čebelarju na Primorskem. Skoraj sem mislil, da ne bom dočakal začetka cvetenja, ki traja približno osem let. Letos, ko sva šla po med za zimo, nama je čebelar pokazal prve cvetove na deblu, ki zraste nekaj metrov v višino. Priložnost je bila, da sem lahko slikal cvet, ki je podoben bezgovemu. Zanimivo je, da cveti pozno poleti, ko običajno ni druge paše. To je največja vrednost, da lahko čebelarji nudijo pašo tudi takrat, ko je drugje skoraj ni.

Besedilo in foto: Rajko Vuga

Skupaj lahko razširimo obzorja in znanje o vodnih ekosistemih in njihovi zaščiti

Varstvo in ohranjanje narave je eno od področij, ki ga Lokalna akcijska skupina Za mesto in vas (LAS ZMV) krepi preko svojih projektov. Območje LAS ZMV namreč sega v občine enega najrazvitejših delov v Sloveniji, bogatega z naravnimi danostmi, gosto poselitvijo in večinoma urbanim značajem. Projekt EVREKA II (nadaljevanje uspešnega projekta EVREKA), ki se pod okriljem Zavoda REVIVO trenutno izvaja v Mengšu, poleg tega pa še v občinah Domžale, Komenda in Trzin, deluje predvsem na področju dviga zavedanja in odgovornosti širše javnosti do varstva narave, še posebej vodnih ekosistemov.

Le kaj se skriva v sedimentu reke Pšate?

Da gre za območje bogato z vodami, pričajo že imena občin tega območja, kot na primer Vodice ter Medvode, kjer je potekal le prvi projekt EVREKA. Na žalost pa so vodotoki tega območja eni od najbolj degradiranih v Sloveniji, zato so se snovalci osredotočili na strokovno raziskovanje Kamniške Bistrice z njenimi pritoki in prispevnim območjem. Projekt, ki je zasnovan izobraževalno, je v 23 delavnicah angažiral več kot 380 mladih in 95 starejših s ciljem izobraziti jih o ekoloških, hidroloških in geografskih vsebinah vodnega kroga, pri čemer so vse delavnice potekale na prostem, ob lokalnih rekah in potokih.

Odziv mladih »raziskovalcev« je bil izjemen. Izjave »Nikoli si nisem mislil, da je toliko živali v reki.«, »Kako nenavadne so te živali. Čisto drugačne so od kopenskih.«, »Je res, da ima kačji pastir ličinko, ki živi v vodi?!«, »Uf, ribe pa morajo ogromno teh ličink poiskati, da se lahko najejo.« so bile redni spremljevalci delavnic.

Pšata

Izvora nenavadnega imena reke Pšata še nismo raziskali, lahko pa kot zanimivost povemo, da je ta posebna še po nečem – vasi ob njenem izviru in izlivu se obe imenujeta Pšata.

Zavod REVIVO je v okviru projekta pripravil oceno ekološkega stanja reke Pšate in njene struge. Zdravje rečnih ekosistemov se namreč kaže tudi skozi njihove »storitve«, kot na primer samočistilna sposobnost vode, pestrost in količina rib ter kvaliteta zraka. Rezultati niso bili ravno bleščeči. Po analizi je bilo ugotovljeno, da vzorčni odsek reke po izbrani metodi dosega najnižjo oceno, kar z ekomorfološkega vidika pomeni, da je potrebna popolna obnova rečne struge. Glavna težava proučevanega odseka bi lahko bila v pomanjkanju predvsem obrežne vegetacije, kjer prevladujejo invazivne rastline, in deloma tudi vodne vegetacije, čeprav je slednja dokaj pestra, saj so v reki opazili številne ribe (navadni globoček, mrena, pohra, klen in pisan-ka) in žuželke (larve mladoletnic in kačje pastirje).

Dvigniti zavest o tem ter pri ljudeh prebuditi dolgoročno skrb in željo po trajnostnem, sonaravnem upravljanju, je poslanstvo obeh projektov EVREKA. V pripravi je tudi dokumentarno-igrani film o izkušnjah in doživetjih starejših prebivalcev ob Pšati. Film neprecenljive vrednosti bo hranil zapis o razvoju reke ter pomenu sonaravnega upravljanja z njo.

In kaj pomeni kratica EVREKA? Gre za simpatičen akronim imena projekta, ki se glasi **Ekološko izobraževanje na poREčju KAmniške Bistrice**

Časi, ki nekako omejujejo naše gibanje, terjajo vrsto prilagajanj, ki govorijo v prid novejšim tehnologijam in kreativnim pristopom. Projekt se tako predstavlja tudi skozi izobraževalne video posnetke, ne pozabi pa na dolgoročnost, ki je še kako pomembna. V ta namen so nosilci projekta predvideli izobraževanje za izobraževanja. Študente, upokojeince in druge učijo javnega nastopanja, pedagoškega dela in moderiranja, ki jim bo poleg strokovnega znanja o naravi, njenih vodah in vsem, kar je povezano s temi, predstavljalo odlično izhodišče za morebitno življenjsko poslanstvo. Zelena delovna mesta so namreč še kako zaželena in naravna izbira v okolju, kot je naše. Zeleno, vodnato in kvalitetno torej. Naj tako tudi ostane, zato le še: »Evreka, Evreka!«

Besedilo: Barbara Boh, Las za mesto in vas
Foto: Eva Horvat, Zavod REVIVO

Navdušujoče kolesarjenje po Koroškem

Ideja naše kolesarske družine je bila, da bi bolje spoznali domovino, zlasti nekoliko oddaljeno Koroško. Po več deževnih avgustovskih dneh je končno posijalo sonce, da smo lahko pohiteli proti Dravogradu, od koder smo začeli kolesariti ob Dravi do Maribora.

Pot nas je peljala po manj prometnih cestah in urejenih kolesarskih poteh. Pogled je nenehno uhajal po lepih vasicah, mostovih, polnih cvetočih lončnic in prijaznih Korošcev, ki so prijazno odgovarjali na naša vprašanja. Po 75 km smo prispeli v Maribor, se zapeljali čez Lent, mimo najstarejše trte in naprej v Malečnik med vinograde na turistično kmetijo Joannes. Brata Protner sta si razdelila delo, prvi se ukvarja z gostinstvom, drugi pa je vinogradnik. Hiši stojita na hribu med vinogradi. Po okusni večerji smo se preselili na sosedovo teraso, kjer smo ob soju sveč in pod zvezdami pokušali odlična vina. Vsako vino ima svojo zgodbo, ki jo najbolje predstavi prav pridelovalec grozdja in njegov nadaljnji gojitelj žlahtne kapljice. Spanje med vinogradi je bilo zelo globoko, tako da se je petelin zjutraj namučil, da nas je prebudil.

Naslednji dan smo začeli kolesariti na Bolfenku in se po pešpoti odpeljali proti Arehu na Pohorju. Na treh četrtinah poti se je kolesu našega Janeza pretrgala veriga. Nedeljsko dopoldne se res ni začelo dobro, vendar je Janez pogumno odpešal dalje. Na Areh pa je pred nami po cesti pripeljal kombi s tremi kolesarji. Na pomoč smo se obrnili k vozniku kombija, vendar je odvrnil, da je on samo šofer. Tedaj pa nas je presenetil mlad fant iz kombija, ki je samo vprašal, kje je pokvarjeno kolo. Medtem je Janez že pripešal do nas, neznanec je odprl svoj nahrbtnik, vzel iz njega orodje in v dveh minutah popravil verigo. Kakšna sreča – naleteli smo na fanta, ki ima v Mariboru servis koles. Našega Janeza smo preimenovali v Srečka in že smo odkolesarili naprej po slabo označenih pohorskih gozdnih cestah. Še sreča, da je kar precej domačih kolesarjev, ki zelo radi komunicirajo in povedo še kakšno lokalno znamenitost, ki je na zemljevidih ni moč najti. Pripeljali smo se na Tri kralje, kjer je bila veselica z živo glasbo in plesom kar na cesti. Pot je bila v nadaljevanju v malo slabšem stanju, vendar smo se prebili čez ovire in prišli do Koče na Pesku ter se čez Roglo odpeljali proti Prevaljam. Iz Prevalj pa se je cesta vzpenjala še 10 km do zaselka Jamnica. Tu že dolga leta deluje Eko kmetija Mikl. Razporedili smo se po sobah, štirje srečneži pa smo

prenočevali v hiški Janka in Metke s pogledom na ribnik z lokvanji. Gostiteljske sposobnosti so bile na visoki ravni in začelo se je kulinarično razvajanje, ki je trajalo do našega odhoda.

Naslednji dan smo se odpeljali skozi mejni prehod Holmec v Avstrijo. Peljali smo se po vaseh z dvojezičnimi napisi in sem se spomnila na pevske zборе, ki gostujejo tudi pri nas na Gorenjskem. Vasi, kot so Globasnica, Podjuna in druge so zelo lepo urejene in mirne. Premorejo pa tudi več jezer, v katerih se poleti sosedje hladijo. Tudi mi smo se osvežili v enem od njih, kar nam je dalo še več zagona na kolesih.

Naslednje dopoldne nas je presenetil dež, vendar nam načrta ni spremenil. Pot nas je peljala v mežiški rudnik. Na vhodu nas je čakal vodnik, nas opremil s čeladami, na katerih je bila lučka. Odpeljali smo se po rovu v temo in prijetno temperaturo 10 stopinj Celzija. Rudnik ima osem nivojev in mi smo kolesarili na tretjem. Večkrat smo se ustavili, da nam je vodnik pokazal še obstoječe naprave. Delo v rudniku je bilo nekdaj dobro plačano, tako da so na lažjih deloviščih delali tudi otroci in ženske. Več kot tristo let so odkopavali svinčeno in cinkovo rudo in pri tem izkopali osemsto kilometrov rovov. V spodnjem nivoju rudnika lahko raziskujemo tudi s kanujem. Voda je tam izredno čista. Ko pa smo vsi ugasnili luči, me je pa kar zmrazilo. Kako temna je tema! Odpeljali smo se dober kilometer do muzeja, v katerem je ohranjeno stanovanje takratnega šefa rudnika. Na steni so tudi slike vseh direktorjev in v vitrinah številne kamnine iz rudnika.

Naslednji dan smo se zbudili v sončno jutro in odkolesarili v Slovenj Gradec, v medeni raj Perger. Tu se že od leta 1757 ukvarjajo z medičarstvom in svečarstvom. G. Perger je živa enciklopedija. Prepotoval je ves svet in iz lecta izdelal figurice noš vseh evropskih držav. Napravil je tudi šahovske figure za svetovno znane vele mojstre. Hišica Janka in Metke v naravni velikosti bo krasila nemško sejmišče. Na ogled je veliko lectovih src v raznih barvah – tudi zlati ter okusni medenjaki, ki jih je s seboj na odprave jemal tudi naš alpinist Tomaž Humar. Unikatne so tudi sveče različnih velikosti, oblik in barv. Prav posebne so sveče, v katere vmešajo medeni parum. Za liter parfuma pa potrebujejo 800 kg medu. Izdelujejo tudi protokolarna darila, ki gredo po celem svetu. Vsi izdelki so ročno delo, zato se velikih količin na kratek rok ne da dobiti. V tem medenem raju bi lahko preživeli ves dan.

Popoldanski načrt tistega dne pa nas je vodil na splavarjenje po Dravi. Malo pred Muto je

pot zavila desno proti reki, kjer nas je že čakal flosar, oblečen v nošo, ki se je takrat nosila. Povabili so nas v sobo in nam pokazali projekcijo o začetkih splavarjenja. Po ogledu je vsak par dobil culico z malico, jabolčnik in vodo. Z malim, vendar udobnim flosom smo splavali po Dravi in poslušali prigode flosarjev. Prijetna vožnja se je med malico kar hitro zaključila in tako smo se odpeljali nazaj na Jamnico, kjer nas je čakala domača večerja.

Naslednji dan pa smo spet obiskali Avstrijo, in sicer smo obiskali slikovito malo mestece Pliberk. Hiše po glavni ulici krasijo poslikave hišnih pročelij.

Čez reko smo se podali po visečem mostu, ki precej niha, ko hodiš po njem. Ustavili smo se pri novem muzeju srebra, vendar se je skupina razkrojila, tako da smo se odpeljali naprej. Po vasicah smo občudovali lepo vzdrževane cerkvice. Pripeljali smo na mali mejni prehod Libelliče. Nenavadna je bila hiša sredi vasi, v kateri so trgovina, banka in pošta v enem prostoru in z eno zaposleno osebo. Gospa nas je bila zelo vesela, saj drugače streže vsak dan iste osebe. Od tu pa smo zagrizli v hrib in preko Strojne in drugih manjših krajev prišli z druge strani v Jamnico.

Zadnji dan pa smo se odpeljali do Solčave in nadaljevali po lepi razgledni cesti proti Logarski dolini. Za razliko od Pohorja so bile ceste tu dobro označene. Ob cesti so bili panoji z zemljevidi, klopce za počitek in izjemni razgledi na gore. Tudi kakšno prenočišče je ob poti, ki poskrbi za lačne popotnike. V Matkovem kotu smo vse naložili v avto in se odpeljali v nevihtni večer.

Presenetilo nas je, da smo na razdalji dveh ur vožnje od doma odkrili toliko zanimivosti, naravnih lepôt, nepozabnih srečanj in tako okusnih kulinarčnih dogodkov. Hvala koronavirusu, da smo imeli čas raziskati našo lepo domovino.

Besedilo in foto: Justina Urbanec

RAY Rural Active Youth Job Portal

Projekt RAY zaposlitveni portal

Društvo AIA – Mladinski center Mengeš sodeluje v projektu RAY: Rural Active Youth Job Portal (št. projekta: 2018-BG01-KA205-048238), ki ga sofinancira Erasmus+, skupaj s partnerji iz Bolgarije (Vyara Foundation), Italije (CESIE) in Portugalske (Agrupamento de Escolas de Silves). Projekt RAY izvajamo v obdobju 2018–2020.

RAYS – žarki projekta. Foto: Anže Lustek

Cilj projekta je narediti uporabniku prijazen in učinkovit portal za iskanje zaposlitve v lokalnem okolju, ki nudi tudi spletno karierno usposabljanje, zbliža lokalne delodajalce in mlade iskalce zaposlitve in nudi podporo predvsem majhnim in srednjim podjetjem pri iskanju ustreznih delavcev.

Projekt se počasi zaključuje, vabimo pa vas na "Okroglo mizo", 28. oktobra, ob 17. uri. Razpravljali bomo o zaposlovanju mladih v aktualnih razmerah in vam predstavili naš portal RAY za zaposlovanje mladih v lokalnem okolju.

Zakaj se registrirati na portal

Uporaba portala je povsem brezplačna, tako za iskalce zaposlitve kot za delodajalce. Portal je preprost za uporabo. Preprosta grafika in avtomatsko obveščanje vam pomagata najti zaposlitev oziroma prave kandidate za pravo delovno mesto. Brezplačno oglaševanje vašega podjetja. Tako lahko poiščite možnosti zaposlitve v lokalnem okolju. Poiščite nas na: <https://jobs.rabotilnik.com/sl/index.php>

Projekt Daj naprej in podari sonce je kot dva v enem!

Celotno vrednost, ki jo namenite v zameno za ekološko vrečko, namenimo socialno ogroženim otrokom. Z redno uporabo ekološke vrečke poskrbite za okolje.

Vrečko lahko prevzamete osebno v Društvu AIA – Mladinski center, Slovenska cesta 28, Mengeš, ali v Studiu Matlux, Glavni trg 17, Mengeš ali pa jo naročite preko (te) FB s sporočilom v ZS. Naročilo preko FB strani pošljete po pošti, prispevek za vrečko in poštnino pa nakažete na TRR: SI56 0230 1025 7971 272 s pripisom Daj naprej in podari sonce! Priporočen prispevek za vrečko je 5 evrov. Hvala, ker sodelujete v dobrodelnem projektu Daj naprej in podari sonce!

Besedilo: Blanka Tomšič
Foto: arhiv Mateja Kržin

Besedilo: Naja Sever & Blanka Tomšič

V AIA o tem, kaj je placebo učinek

Vsi smo že slišali za placebo učinek, bodisi v povezavi z zdravlili ali v povezavi z boljšim zdravjem. Toda, kakšne so v resnici možnosti in priložnosti placebo učinka in kako nam lahko pomaga do boljšega zdravja? Neskončne možnosti in svetle priložnosti placebo učinka smo raziskovali na predavanju, v sredo, 23. septembra, v Društvu AIA – Mladinski center Mengeš.

V AIA o tem, kaj je placebo učinek. Foto: Brane Tomšič

Placebo učinek si je skozi čas ustvaril več različnih konceptov, od katerih je bil do nedavnega najmočnejši tisti, ki je povezan z zdravlili. V zadnjem času pa začnemo placebo vse bolj povezovati z izboljšanjem zdravja na mentalni ravni, ker je o tem napisanih vse več knjig in posnetih nekaj dobrih dokumentarnih filmov.

Pa vendar, placebo učinek ni nekaj novega, saj so se ga naši predniki redno posluževali v svojih medicinskih praksah. Platon je menil, da je nemogoče zdraviti glavo, če obenem ne zdravimo celega telesa, prav tako je Aristotel izhajal iz dejstva, da so vse organske funkcije pod vplivom čustev. Do ločitve uma od telesa je prišlo v času razsvetljenstva, ko je prevladala Descartesova fraza »Cogito ergo sum« in položila temelje za oddaljevanje notranjega sveta čustev in snovnega telesa. Placeba se močno poslužuje farmacevtska industrija v svojih kontroliranih, dvojno slepih in naključnih študijah učinkovitosti zdravil. Čeprav je bil placebo v začetku teh študij uporabljen kot način za izločanje oziroma dokazovanje učinkovitosti, je bilo kmalu jasno, da je placebo veliko močnejši.

Ugotavljamo, da placebo vpliva preko

psihološkega mehanizma, to si lahko razložimo kot klasično pogojevanje, pričakovanje izboljšanja, koncept socialnega učenja in koncept pričakovanega nagrajevanja. Na področju izboljšanja zdravja je bilo narejenih veliko takšnih raziskav, te teorije so poznane kot »Health Belief Model« in Teorija pričakovanega vedenja. Preprosto povedano, če bomo verjeli, da nam bo bolje in če menimo, da bomo za to tudi nagrajeni (z boljšim počutjem), je velika verjetnost, da bomo naredili več v tej smeri, in da se bo naše počutje dejansko izboljšalo.

Vedno bolj pa postaja jasno, da čustva in misli vplivajo na našo biokemijo in naše snovno telo, kajti zaupanje in človekovo prepričanje v zdravljenje ima močan biološki in kemični učinek. Na podlagi teh dejstev se razvija čisto nova znanost, imenovana psiho – nevro – endokrino – imunologija. Preprosto povedano tisto, kar čutimo, vpliva na naše misli, naše misli so temelj našega delovanja in naše delovanje nas oblikuje.

Več o placebo učinku in o tem, kako ga prenesti v prakso, lahko pogledate na naši spletni strani www.matlux.eu.

Besedilo: Mateja Kržin

Bachove cvetne esence

Bachove cvetne esence je utemeljil Edward Bach, angleški zdravnik in s tem človeštvu pustil dragocen odtis. Umrli je leta 1936, zadovoljen, ker je vedel, da je našel vse rožice, ki jih je iskal. V Angliji še danes stoji inštitut Bachove cvetne terapije v njegovi rojstni hiši.

S pomočjo Bachovih cvetnih esenc v globine osebnosti vnesemo delček objektivnosti in tako pogledamo nase kot zunanji opazovalec. Stvari vidimo takšne, kot so, saj nam Bachove cvetne esence pomagajo notranje doživljanje dojemati bolj nevtrarno.

Edwarda Bacha ni toliko zanimalo, kakšna je bolezen, ki jo je pacient imel, temveč, zakaj je do nje prišlo. Verjel je, da lahko z naravnimi preparati odpravimo vzroke težav, zato je iskal v naravi. Odkril je 38 zdravilnih rastlin, ki odgovarjajo 38 čustvenim stanjem. Te preparate danes poznamo kot Bachove cvetne esence.

Bachove cvetne esence pomagajo uravnovesiti različna čustvena razpoloženja, saj se po doktrini Edwarda Bacha z vrnitvijo notranje sreče in zadovoljstva, vrnete tudi zdravje in blaginjo.

Bachove cvetne esence so najpogostejše v tekoči obliki v stekleničkah s kapalko. Običajno vzamemo 6 kapljic zjutraj in zvečer. Kapljice si lahko nanesemo na jezik ali pa jih zmešamo z vodo. Nekateri pripravki z Bachovimi cvetnimi esencami pa so tudi v obliki razpršila, kreme za kožo ali kopalne soli.

Bach je čustvena stanja razdelil v sedem osnovnih stanj, in sicer:

- strah,
- negotovost,
- pomanjkanje zanimanja za sedanost,
- osamljenost,
- preobčutljivost za vpliv in ideje drugih,
- malodušnost in obup in
- pretirano zaskrbljenost za druge.

Posamezno čustveno stanje lahko izhaja iz več vzrokov. Če za primer vzamemo negotovost, se ta lahko izraža kot premalo zaupanja vase, težavno odločanje med dvema možnostma, hitra izguba poguma in motivacije za nadaljnje delo, stanje, ko se prehitro pustimo prepričati idejam drugih in takrat, ko se nam bremena vsakdana zdijo pretežka. Prav tako se negotovost kaže pri ambicioznih ljudeh, ki se zaradi preveč interesov izgubijo v poplavi svojih lastnih idej in hotenj.

Bachove cvetne esence se pripravljajo na dva načina: po sončni metodi in po kuhalni metodi. Po prvi metodi cvetove namočimo v čisto vodo in jih pustimo nekaj ur na soncu, po drugi metodi pa rastline kuhamo pol ure.

Besedilo: Mateja Kržin

24. srečanje med Malim in Velikim Mengšem

Kapetan Velikega Mengša, Igor Maver, je poudaril, da so Veliki v zadnjih petih letih slavili kar štirikrat

Srečanjem med Malim in Velikim Mengšem predstavlja najstarejši dogodek v TK Mengeš. Skozi zgodovino je doživel več sprememb tekmovalnega sistema, izmenično so potekale dominacije zdaj ene zatem spet druge ekipe, zapisanih je bilo mnogo dramatičnih zgodb, polnih veselja in zmagoslavja na eni ter razočaranja in žalosti na drugi strani. Seveda niso izostali, kot posledica želje po zmagi in močnega rivalstva, niti konflikti med vodstvi posameznih ekip. Starejši člani večkrat omenijo nekdanjo prestižnost tega turnirja, saj se nekdanj tega dogodka ni mogel udeležiti kar vsak, poklicanost v posamezno ekipo pa je za igralca pomenila veliko čast. Danes srečanje predstavlja najpomembnejši dogodek v sezoni, ki vedno znova postreže z napetimi obračuni, prestižnost pa mu ohranja dolga tradicija in, še vedno, močno rivalstvo med ekipama.

24. srečanje smo letos organizirali 12. septembra, vreme nam je ustrezno služilo, dobre volje tudi ni manjkalo, za nekoliko tesnobno atmosfero je poskrbela zgolj epidemija Covid-19, zaradi katere smo morali nekoliko prilagoditi program. Veliki Mengeš je znova na igrišča popeljal dolgoletni kapetan Igor Maver, ob pomoči prav tako dolgoletnega pomočnika Dušana Planinška, takirko nad Velikimi Mengšankami pa je v letošnji sezoni prevzela Olga Avsenik. Male Mengšane je predstavljal večkratni izkušeni selektor Franci Rahne, vlogo pomočnika pa je letos, po velikem uspehu na spomladanskem srečanju med Mengšani in NeMengšani prevzel Igor Tomazin. Žensko ekipo Malega Mengša je zastopala najtrofejnija igralka TK Mengeš, Liza Mušič. Da bi turnir potekal nemoteno in v skladu z vsemi pravili, je nad celotnim tekmovanjem bedel izkušeni vodja tekmovanja in častni član TK Mengeš, Leo Jerič. Žreb, ki je bil opravljen že dva dni pred samim dogodkom, je nakazoval rahlo prednost v korist Velikega Mengša. Veliki Mengšani naj bi bili dominantni predvsem v igrah posameznikov, medtem ko naj bi Mali bili močnejši pri dvojicah. Veliko bolj izenačeni scenariji pa so se oblikovali pri dekletih. Veliki Mengeš je v spopad krenil zelo odločno ter si v prvih dveh kolih zagotovil udobno vodstvo. Že v prvih dveh krogih je namreč zbral več kot polovico točk potrebnih za končno zmago. Mali so se zavedali svojih prednosti in kvalitet ter »severnjake« vseskozi opozarjali na popoldanski del turnirja, ko so bile na sporedu predvsem dvojice. Njihove napovedi so se izkazale za utemeljene. Bolj ko so se Mali bližali, bolj so se Veliki potili na toplem jesenskem soncu, tako na igriščih kot tudi ob njih. Pred zadnjim kolom so se Mali približali zgolj na točko razlike, nepredvidljivost večine obračunov v zadnjem kolu pa je v oči Velikih izžarevala upravičeno skrb, čeprav so po zmagi Nejca Peterlina potrebovali zgolj samo še točko. Eksplozijo veselja pa je v vrste Velikih prinesla novica, da je mengeški Štajerec, Tomaž Magerl priboril zmagovito enajsto točko. Ta poteza ga zgolj še korak oddaljuje od statusa pravega Mengšana, saj se v prostem času, pretežno tudi na naših igriščih, uči klene gorenjske terminologije. Končni rezultat pri moških je bil tako 12 : 9 v korist Velikega Mengša. Napovedi, da se bo pri dekletih odvil tesen obračun, so se izkazale kot točne, na koncu dneva so bile namreč v številu osvojenih zmag izenačene. Sledilo je štetje osvojenih gemov, kjer so zgolj z gemom razlike slavile Velike Mengšanke. Slavnostna podelitev je tako potekala v barvah Velikega Mengša, tako pri moških kot tudi pri dekletih. Obe ekipi sta uspešno znižali zaostanek v skupnem rezultatu. Pri moških je skupni rezultat 13 : 11, pri ženskah pa 3 : 2, oboje v korist Malega Mengša. Kapetan Velikega Mengša, Igor Maver, je poudaril, da so Veliki v zadnjih petih letih slavili kar štirikrat in napovedal, da se čez dve leti srečamo. Kapetan Malega Mengša, Franci Rahne, pa se je optimistični napovedi severnega kolega zgolj nasmehnil.

Ob tej priložnosti je treba poudariti obsežnost turnirja in veliko število deležnikov, ki so pri organizaciji tega sodelovali. Posebna zahvala gre tudi našim zvestim donatorjem, ki so nam omogočili še bolj kvalitetno izvedbo dogodka. Zahvala gre vsem kapetanom in njihovim pomočnikom, Leu Jeriču za kvalitetno vodenje dogodka ter Urošu z ekipo za prijetno pogostitev ter seveda še vsem članom, ki so kakorkoli pripomogli k uspešni izvedbi srečanja. Na koncu gre zahvala še vsem igralcem in igralkam za lepe ter predvsem korektne tekme. Prihodnje leto bo srečanje jubilejno, do tedaj se bo sicer zvrstilo še mnogo dogodkov, a se lahko novega snidenja dveh rivalskih, a hkrati prijateljskih ekip že sedaj veselimo.

Besedilo in foto: Tim Janežič

Lanišek najboljši Slovenec v Visli in Planici

Smučarski skakalci in skakalka iz SSK Mengeš so tudi prejšnji mesec osvajali kolajne v domala vseh konkurencah. V članski še naprej blesti Anže Lanišek, ki je bil sredi septembra najboljši Slovenec na dvodnevni prireditvi za celinski pokal v Visli. Potem ko se je 24-letni Domžalčan na prvi tekmi izkazal s tretjim mestom, je na drugi unovčil dobro pripravljenost še s šestim mestom. V skupni razvrstitvi tega tekmovanja je osvojil končno tretje mesto, s katerim je slovenskemu zastopstvu izbojeval dodatno kvoto za nastope v uvodnem zimskem ciklusu svetovnega pokala 2020/21.

Anže Lanišek že od začetka poletja skače na zelo visoki ravni

Vrhunsko formo iz poletja je Lanišek prenesel tudi v jesen, kar je konec minulega meseca potrdil s prepričljivo zmago na preizkušnji za slovenski pokal na veliki skakalnici v Planici. Še pred tem je v tem tekmovanju zasedel tudi četrto mesto v Kranju. V mednarodni konkurenci se je dokazoval tudi 16-letni Taj Ekart, ki si je s 17. in 25. mestom na obeh tekmah v Berchtesgarnu priskakal točke za alpski pokal.

V slovenskem pokalu je med mladinci, starimi do 18 let, v Kranju pristal na četrtem mestu, v Planici pa je bil peti. Zelo uspešno so septembra tekmovali tudi mlajši upi iz SSK Mengeš. Na prireditvi za slovenski pokal v Mostecu sta Benjamin Bedrač (do 15 let) in Nik Bergant Smerajc (do 14 let) slavila zmagi, Timo Šimnovec (do 14 let) pa je doskočil na peto mesto, v Žireh pa sta se slovesne podelitve priznanj udeležila drugouvrščeni Nik Bergant Smerajc in četrtoouvrščeni Benjamin Bedrač.

V Žireh so se za točke v slovenskem pokalu potegovali tudi skakalci in skakalke, rojeni v letih 2008 in 2009. Med deklicami, starimi do 13 let, je bila najboljša Živa Andrić, diplomu pa je prejel tudi četrtoouvrščeni Hugo Weigl (do 12 let). Na Gorenji Savi si jo je s petim mestom prislužil Erik Tomažič (do 12 let). V Kranju so izpeljali tudi prvo tekmovanje za pokal gorenjske regije, na katerem sta na zmagovalno stopnico skočila Živa.

Andrić in Hugo Weigl, čigar uspeh sta dopolnila drugouvrščeni Erik Tomažič in četrtoouvrščeni Jaka Perne. Prav za slovo od meseca se je vnovič izkazal Nik Bergant Smerajc, ki si je v planiških kvalifikacijah zagotovil nastop na igrah OPA v Hinterzartnu. Odlični septembrski nastopi skakalcev iz SSK Mengeš so bili kajpak sijajna napoved oktobrskih državnih prvenstev.

Besedilo in foto: Š. M.

Mengšani NTS uspešni na DP za člane U 21 in mlajše kadete v namiznem tenisu

V Lučah je bilo 27. in 28. septembra državno prvenstvo v namiznem tenisu za mlajše kadete in kadetinke ter za člane in članice U 21. Na tekmovanju je nastopilo 80 mlajših kadetov in 36 mlajših kadetinj ter 37 članov in 36 članic U 21.

V kategoriji mlajši kadeti in kadetinke so Mengeš zastopali Luka Jokič, Aljaž Škufca, Martin Gerškšč, Neža Pogačar Žun, Maruša Vrhovnik, Mihaela Stoilkovska, Pika Gorenc in Tina Krznič. Pri mlajših kadetih je Luka Jokič osvojil naslov državnega prvaka med posamezniki in v igri dvojic s soigralcem Majem Murnom. Neža Pogačar Žun se je uvrstila med osem najboljših, zaradi poškodbe pa ni odigrala tekmovanja do konca, Tina Krznič je osvojila bronasto odličje.

V kategoriji članov in članic U 21 so nastopili Rok Trtnik, Nejc Erjavec, Aljaž Frelih, Aljaž Goltnik, Tim Pavli, Mitja Zavec in Tara Kobetič. Žal se tekmovalki Ana Tofant in Karina Stražar, ki sta bili resni kandidatki za osvojitev naslova državnih prvakinj, tekmovanja nista mogli udeležiti, ker sta bili v karanteni. Popoln uspeh so dosegli v igri dvojic, kjer sta se v finalu pomerili mengeški dvojici.

Tako so igralci in igralka Mengša uspešno zaključili sezono 2019–2020. Kdaj se bodo začela tekmovanja v novi sezoni (ukrepi zaradi epidemije), še ne vemo, upamo le, da bo tudi sezona 2020–2021 prav tako uspešna kot ta, ki je za nami.

Besedilo in foto: Mlaj

Rezultati:

Člani U 21 posamezno:

5.–8. mesto: Aljaž Frelih

9.–16. mesto: Rok Trtnik

Člani dvojice:

1. mesto: Rok Trtnik – Nejc Erjavec

2. mesto: Aljaž Frelih – Žiga Žigon (Interdiskont)

Članice U 21 posamezno:

3.–4. mesto: Tara Kobetič

Članice dvojice:

3.–4. mesto: Tara Kobetič – Ana Kovačec (Kema)

Mengeška folklor odprla sezono s Slovenskim pozdravom

Epidemija koronavirusa je globoko zarežala v delovanje naše folklorne skupine. Smeli načrti, kopica vabil na nastope, priprave na turnejo v Indoneziji in delo v polnem teku na vajah vseh sekcij so bili praktično čez noč ustavljeni, odpovedi prireditev so se vrstile druga za drugo, tako da smo se na neki način ustavili sredi plesnega koraka.

Mengeški folklorniki z Darjo in Blažem

Dogajanje se je v času epidemije preselilo na družbena omrežja, kjer smo si čas in razmere, v katerih smo se znašli, krajšali z obilico humorja in raznimi domislicami iz vseh koncev in krajev. Z drugimi folklornimi skupinami smo ostali povezani preko video insertov imenovanih »Folklornice« in drugih podobnih prikazov različnih idej, kako delovati v času koronavirusa. Marsikatero si velja zapomniti za čase po vsem tem, ki bi jih veljalo uprizoriti na odru. Po koncu prvega vala epidemije smo začeli zbirati informacije, ali in na kakšen način nadaljevati z dejavnostjo. Izdana so bila tudi posebna priporočila NIJZ za izvajanje plesne dejavnosti, ki jih je folklornim skupinam posredoval Javni sklad za kulturne dejavnosti. Čeprav je drugi val že močno posegel v naša življenja, je upanje, da ob strogem upoštevanju priporočil v omejenem obsegu dejavnost vendarle izvajamo tudi v novi sezoni.

Ravno v pravem trenutku smo prejeli povabilo na sodelovanje pri snemanju oddaje RTV Slovenija Slovenski pozdrav v gostilni Pri Joževcu v Begunjah na Gorenjskem, kar je bila krasna iztočnica za začetek nove sezone. Po dolgem času smo se spet oblekli v folklorne kostume in v skladu z navodili organizatorja napolnili studio, kjer smo s plesom in lepo ustvarjeno kuliso spremljali nastope glasbenih skupin. Rdeča nit oddaj, v katerih smo sodelovali, je bil

sprehod po zgodovini oddaj Slovenski pozdrav v zadnjih sedmih letih. Posneli smo štiri oddaje, ki bodo predvidoma na sporedu v novembrskih terminih.

Kljub negotovim razmeram dejavnost torej ponovno oživljamo. Kot je običajno ob začetku sezone, tudi tokrat odpiramo vrata vsem, ki bi se nam radi pridružili pri tej dejavnosti. Obiščite nas na vajah in skupaj bomo spoznavali slovensko ljudsko izročilo, svoje korenine in našo bogato kulturno dediščino.

Vaje so prilagojene vsem starostnim skupinam in ob prvem stiku se skupaj dogovorimo, kateri skupini bi se pridružili. Vaje potekajo v naslednjih terminih:

- Otroška skupina vsako sredo od 17.30 do 18.45 v šolski avli
- Mladinska skupina vsako sredo od 20.00 do 21.45 v šolski avli
- Članska skupina vsak četrtek od 20.30 do 22.00 ure v plesalnici Mladinskega centra

Kako se pridružiti skupini? Enostavno – v navedenih terminih prideš na vajo, kjer te bomo sprejeli, te seznanili z osnovnimi ritmi in počasi vpeljali v prve plesne korake.

Besedilo in foto: Boštjan Svete

Ustvarjamo v spomin kiparja Franceta Ahčina

Menačenkova domačija in JSKD Domžale so nas že v začetku leta povabili na sodelovanje na natečaju, s katerim so želeli počastiti 100-letnico rojstva domžalskega kiparja Franceta Ahčina.

Na natečaju smo lahko sodelovali s kiparskimi in slikarskimi deli. Povabilu se je odzvalo 45 umetnikov, od tega kar 11 iz Likovnega društva Mengeš. Posebno priznanje za svoji deli sta prejeli naši člani Marjana Tavčar in Milica Tomšič.

Besedilo in foto: Milica Tomšič

Klasično slikarstvo – izziv za sodelovanje na tekmovanju na Zlati paleti 2020

Letošnje razpisane teme s strani ZLDS so nam ponudile tudi celo vrsto možnosti za izražanje v klasičnem slikarstvu. Na ta razpis so prispela številna dela, ki pa niso zadovoljila komisije, tista pa, ki so se uvrstila na razstavo in bila celo nagrajena s certifikatom kakovosti, služijo kot vodilo, kako naprej. Vsako delo mora za svojo uspešnost združevati oba pola likovnosti, vsebinski in tehnični. Vsa razstavljen in nagrajena dela sledijo tem temeljnim vrednotam.

Fotografija Slovenke je avtorstvo Diane Korelc

Naše likovno društvo je bilo tudi v tem delu tekmovanja zelo uspešno. Na razstavo se je uvrstilo pet ustvarjalcev: Diana Korelc, Barbara Rabič, Špela Magister, Marjana Tavčar in Milica Tomšič. Vsi smo za uspeh prejeli priznanje.

Kar dve članici pa sta bili nagrajeni s certifikatom kakovosti. To sta Diana Korelc za svoje delo »Slovenka« v kategoriji Slovenski

Avtorstvo Leonide Goropevšek

ornament in Barbara Rabič za delo »Spomin na babico« v isti kategoriji. Konkurenca je bila velika, zato smo na te nagrade še bolj ponosni.

Besedilo in foto: Milica Tomšič

Ali ste podjetnik ali kadrovnik? Brezplačno se pridružite RAY portalu za zaposlovanje in poiščite prave profesionalce za svoje podjetje!

RAY portal za zaposlovanje:

<https://jobs.rabotilnik.com/sl/employers.php>

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

RAY
Active Youth
Job Portal

Prvi Ex tempore Bale – Hrvaška

Kljub oteženim pogojem sodelovanja in razstave smo se tudi letos odzvali povabilu Turistične zajednice Bale, da sodelujemo na njihovi tradicionalni prireditvi Ex tempore Castrum Vallis. Tema letošnje prireditve je bila »Sence v Balah«. Romantičen istrski kraj z bogato arhitekturno slikovitostjo in okolico je ponudil obilico idej za ustvarjanje.

Tudi članice Likovnega društva Mengeš smo se kar v zadovoljivem številu odzvale povabilu. Sodelovale smo: Leonida Goropevšek, Helena Testen, Martina Kozamernik, Emanuela Rodica in Milica Tomšič. Klasične otvoritve razstave ni bilo, lahko smo pa dela prišli pogledat kadarkoli, seveda ob upoštevanju vseh pravil.

Besedilo in foto: Milica Tomšič

Za razstavo je bilo izbranih 31 likovnih del, od teh so se na razstavo uvrstila štiri dela iz našega društva.

Priznanje za svoje likovno delo so prejele: Binca Lomšek, Špela Magister, Milica Tomšič in Leonida Goropevšek.

Dobili smo tudi en certifikat kakovosti, ki ga je za svojo sliko z naslovom Kmečka vrata dobila Milica Tomšič.

Besedilo in foto: Milica Tomšič

Nagrajena slika Kmečka vrata, slikarke Milice Tomšič

Tekmovanje za Zlato paleto v kiparstvu in fotografiji

V Likovnem društvu Mengeš smo pred leti ustanovili tudi sekcijo fotografiranja, zato smo nestrpnost čakali na poziv ZLDS, da se v vseh letošnjih temah prijavimo na razpis. Ker istočasno poteka tudi tekmovanje (Rečica ob Savinji 11. 9.–30. 9.) v kiparjenju, smo v tem obdobju pandemije kipurili vsak zase, mentor pa nas je usmerjal preko mobilnih omrežij. Nastalo je nekaj zelo domiselnih kiparskih izdelkov, ki pa so se žal nekateri pri pečenju razleteli in poškodovali. Kar je ostalo, smo poslali na tekmovanje in se spet izvrstno izkazali.

V kategoriji Fotografija smo prejeli sem priznanj in en certifikat. Priznanja so prejeli: Ina Malus, Milica Tomšič (tri priznanja), Binca Lomšek (dve priznanji), Emanuela Rodica in Helena Testen.

Certifikat kakovosti je za svojo fotografijo Kamniški stari grad prejela Binca Lomšek, ki jo je tudi doletela čast, da je prejela 1000. certifikat ZLDS.

V Kiparstvu smo se na razstavo uvrstile štiri avtorice: Ina Malus, Diana Korelc, Špela Magister in Milica Tomšič.

Sodobno slikarstvo v okviru tekmovanja za Zlato paleto

Sodobno slikarstvo je na prvi pogled polje brez pravil, kjer lahko vsak počne, kar hoče, je pa seveda tudi določeno in vpeto v osnovna likovna pravila in zakonitosti.

Razmere, v katerih so dela nastajala, nam seveda tudi niso bile v pomoč, pa vendar nam je v tem težkem času uspelo ustvariti nekaj likovnih del, ki so prepričala strokovno žirijo, ki ji je predsedoval mag. Zoran Poznič, da jih je postavila na ogled širši javnosti. Predsednik žirije je v svoji oceni dejal, da so izbrana in nagrajena dela tisto najboljše, kar lahko slovenska ljubiteljska srenja v tem času in trenutku postavi na ogled.

Diana Korelc

Tudi v kiparstvu smo pobrali en certifikat kakovosti. Za svoje kiparsko delo z naslovom »Jutranja neroda« ga je zaslužen osvojila Diana Korelc.

Predsednik žirije mag. Zoran Poznič je ob komentiranju naših del naglasil, da smo zelo uspešni, verjetno tudi po zaslugi mentorja prof. Lojzeta Kalinška, saj se na naših ustvarjenih delih (slikah, grafikah, risbah, fotografijah in ne nazadnje tudi v kipih), pozna strokovni pristop in kontinuiteta dela.

Vsi prejeti certifikati kakovosti na vseh stopnjah tega tekmovanja gredo na zaključno razstavo v Trbovlje, kjer bo še zadnje dejanje tega ustvarjalnega obdobja. Podelile se bodo najvišje nagrade: zlata, srebrna in bronasta paleta. Hkrati pa še točkovanje za uspešnost društev in podelitev plaket. Upamo, da bomo uspešni tudi tam.

Besedilo in foto: Milica Tomšič

Binca Lomšek

Zlata paleta 2020 – Osnovne tehnike in grafike

Kljub težkim pogojem v času epidemije smo se likovniki pripravljali na sodelovanje v vsakoletni obliki tekmovanja za Zlato paleta (Trbovlje 2. 7.–19. 7. 2020). Zelo vestno smo delali in se pripravljali, saj smo želeli s svojo zagnanostjo pokazati, da nismo zaman lani prejeli najvišjega priznanja Zveze likovnih društev Slovenije, Zlate plakete. Oddali smo veliko del, tako v klasični kot v grafičnih tehnikah. Letošnje razpisane teme Jutro, Sence in Slovenski ornament so nam ponudile pester nabor idej in možnosti.

V ožji izbor in na razstavo smo se uvrstili s kar 13 deli osmih avtorjev. Priznanja za uvrstitev na razstavo so prejeli naslednji naši člani in članice: Helena Testen (tri priznanja), Milica Tomšič (2 priznanji), Ina Malus, Diana Korelc, Leonida Goropevšek, Lojze Burje in Emanuela Rodica.

Izjemno veseli smo bili tudi podeljenih treh certifikatov kakovosti. Prejeli sta jih Binca Lomšek za svoj akvarel Skrit med listi in za grafiko Plavajoče silhuete ter Milica Tomšič za grafiko z naslovom Jutro.

Besedilo: Milica Tomšič

Foto: Binca Lomšek in Milica Tomšič

Marjanu Trobcu v spomin je v godbenih prostorih potekala tudi žalna seja

Marjan Trobec (v sredini) med vodenjem 134. rednega letnega občnega zbora Mengeške godbe

Marjanu Trobcu v spomin

V soboto, 26. septembra 2020, smo v KD Mengeška godba izgubili pomembnega in priljubljenega dolgoletnega in hkrati častnega člana Marjana Trobca. V njegov spomin smo v prostorih Godbenega doma organizirali žalno sejo, z glasbo pa smo ga naslednji dan pospremili tudi na njegovo zadnjo pot. V imenu Mengeške godbe je nekaj besed spregovoril predsednik Gregor Žun. V nadaljevanju objavljamo njegov govor ter Marjanove spomine na godbo.

Na našo veliko žalost se v teh dneh že drugo leto zapored poslavljamo od častnega člana Mengeške godbe, Marjana Trobca, ki pa je bil tokrat obenem tudi naš dolgoletni aktivni član.

To, da nas v relativno kratkem obdobju zapustita dva vidna častna člana, se tudi sicer niti ne zgodi tako poredko, so pa po drugi strani redki ljudje, kot je bil naš Marjan ali 'po godbeno' Trombi.

Med člane društva je bil sprejet leta 1958 in bil vseskozi zelo aktiven, saj je poleg igranja v godbi deloval tudi v različnih društvenih organih. S svojo krilnico oz »fliglom« je bil nepogrešljiv člen ustvarjanja zvočne podobe godbe skozi več desetletij, po drugi strani pa tudi njegova govorjena beseda ni bila nikoli preslišana – ko je govoril Marjan, s(m)o drugi poslušali!

Na številnih občnih zbora je Marjan aktivno sodeloval, večkrat, kot že rečeno, kot član katerega izmed organov, še najbolj pa so mi v spominu ostali občni zbori zadnjih nekaj let, kjer je Marjan kar nekako po pravilu »držal zaključni govor« ... Ko je šel občni zbor h koncu, kar smo vsi seveda že čutili in seveda željno pričakovali, se je pod točko 'razno' oglasil še Marjan. Tisti, ki večkrat sedimo pred, kot pa med člani občnega zbora, smo imeli priložnost videti marsikateri par oči, ki se je takrat v nejevolji zasukal ... Vendar pa so tudi ti posamezniki po Marjanovem krajšem uvodu v svoj povzetek, ki ga je običajno zaključil s skoraj podpisnim nagovorom: »Ampak, veste ...«, strmeli in poslušali. Kajti po tem uvodu je običajno sledila iskrena ocena trenutnega stanja v društvu in nasvet, ki pa sta bila oba prežeta z njegovimi življenjskimi modrostmi in širino njegovega pogleda. Marjanova beseda je imela težo! Njegove kritike in nasveti so bili odkritosrčni in vedno dobronamerni. Čeprav je bila kritika kdaj tudi graja, je bila ta vsakokrat izrečena spoštljivo in pospremljena z nasvetom, kako zadevo popraviti.

Da je bil Marjan bistrih misli in odličen govorec, in če hočete pesnik, je večkrat dokazal tudi ob kakšnih prav posebnih družabnih prilo-

žnostih, ko je na vso moč zadonela njegova legendarna: »Danes smo se tukaj zbrali ...«. V šali večkrat radi rečemo, da gre pri tej pesmi za pionirski slovenski 'melodični rap'! V posebno čast in veselje mi je bilo, ko jo je namenil tudi meni, ko sem se 'poslavljaj od ledik stanu' ... Tisti, ki so je bili podobnega deležni, se mi bodo v tej misli po vsej verjetnosti pridružili ...

No, danes smo se tukaj zbrali njemu v čast ...

Malokdo od trenutno aktivnih, predvsem mlajših članov ve, da je bil Marjan, med drugim, eden izmed zaslužnejših mož, da danes Mengeška godba domuje v enem najlepših godbenih domov v Sloveniji in tudi širše, saj je predsedoval gradbenemu odboru pri gradnji gasilsko-godbenega doma v Mengšu.

Veliko je bilo tudi drugih stvari, ko je recimo že v 'jeseni' svojega življenja nesebično ugodil prošnji po začasnem vodenju društva, ko se je to v sredini prejšnjega desetletja znašlo v vodstveni krizi, in že tretjič prevzel predsedniško krmilo; ali pa aktivno sodeloval pri ustanovitvi veteranske sekcije ... In še bi lahko naštevali.

Marjanovo godbeniško udejstvovanje je bilo v vseh pogledih zgled za vsakega godbenika, predvsem pa je postavil visoke standarde vsem predsednikom društva, ki mu sledimo. Upam le – in mislim, da to govorim v imenu vseh dosedanjih predsednikov, da smo mu bili v tem pogledu kdaj tudi v ponos.

Marjan je bil torej godbenik z vso dušo in srcem! Ravno zaradi tega si je že leta 1997 prislužil tudi naziv častnega člana Mengeške godbe. Leta 2009 je bil tudi prejemnik Križa za zasluge za razvoj godbenišтва na Slovenskem. V lanskem letu, ko je godba praznovala 135. obletnico, bi moral v dvorani prejeti tudi »platinasto Liparjevo priznanje«, ki smo ga 'uvedli' ob lanskem jubileju in pripada članom Mengeške godbe z več kot 60-letnim stažem. Marjana žal, zaradi slabega zdravstvenega stanja, na podelitvi v kulturnem domu ni bilo, vendar pa smo mu voščili ob njegovem 79. rojstnem dnevu na njegovem domu, ko smo mu omenjeno priznanje tudi podelili. Takrat je kljub vsem tegobam z nami zaigral nekaj zimzelenih, med katerimi je donela njegova »Sreče si vsak želi«, ki sta jo predavnimi leti spisal skupaj z materjo in jo je nosil globoko v srcu, ko se je zadnjikrat odpravil iz domače hiše. Tudi mi smo mu je, sreče namreč, zaželeli ob lanskem praznovanju. Vse seveda v upanju, da bomo lahko dogodek ponovili letos ob njegovem okroglem jubileju. A žal je usoda očitno hotela drugače ...

Kako pa je Marjan osebno doživljal svoja godbena leta, je pred nekaj leti iskriivo povzel v naslednjem zapisu

"Že kot otrok sem rad poslušal godbo. Njihovo igranje pa ni bil edini razlog, da sem vedno hodil na njihove nastope. Navdušil me je

Lepi spomini skupnega igranja mengeške godbe in veteranske sekcije. Marjan igra krilovko spodaj levo.

dirigent, slavni g. Peter Lipar, ki je dirigiral s takšnim zanosom, da mu je kapa kar poplesavala na glavi, vmes pa je še vihal velikanske brke. Sam pa sem ugibal, ali mu bo kapa kdaj padla z glave, a čakal sem zaman.

V glasbeni šoli v Mengšu sem se učil igranja na trobento. Učitelj g. Jože Gorjan me je povabil, da bi igral pri godbi. Leta 1957 sem bil sprejet kot pripravnik, leto kasneje pa sem postal član Mengeške godbe, njen član pa sem še sedaj.

Godbo so pred mojim vstopom sestavljali starejši godbeniki. Skupaj z mano pa je v godbo vstopilo več mladih glasbenikov in nato za nami še ena velika skupina mladih. To je omogočila Glasbena šola v Mengšu, ki ima na godbo in njeno delovanje še danes pomemben vpliv. Poleg glasbene šole pa so imeli za obstoj godbe odločilen vpliv in velike zasluge njeni kapelniki in predsedniki.

Delovanje v godbi mi je omogočilo spoznavanje različnih zvrsti glasbe, trde vaje in odmevne nastope, udeležbo na republiških tekmovanjih in tudi nastope v tujini. V naši in tudi z drugimi godbami smo sklepali pristna prijateljstva. Najbolj smo se veselili uspehov na glasbenem področju, kjer smo tudi osebno zelo napredovali. Uspešnost godbe je bila odvisna tudi od strokovnega vodenja. Ko takole ocenjujem za nazaj, so se prav vsi zelo trudili. Vsak od kapelnikov pa je z izborom skladb in njihovim izvajanjem dodal nekaj novega. Tako smo od klasičnega igranja koračnic, igrali še klasične koncertne skladbe prirejene za godbo. Med prvimi smo v naši okolici začeli igrati zabavno glasbo, včasih tudi za spremljavo ansamblov na prireditvi "Pod mengeško marelo" in nato še filmsko glasbo in druge zvrsti.

Seveda so se v delovanju godbe pojavile tudi krize in te so najbolj prizadele vodstvo društva. Sam sem bil trikrat predsednik Mengeške godbe, zato to področje dobro poznam. Obljubiti nastop, potem pa trepetati ali se nas bo zbralo dovolj, ni lahko. No, vendar se to ni zgodilo prevečkrat. Tudi sredstva za delovanje so včasih problematična, a smo do sedaj vedno našli rešitev ob podpori občanov in občine Mengeš.

Godba je dobila svoje prostore z nakupom Kebrove domačije. Na prostoru lesenega gospodarskega poslopja so zgradili vadbeno sobo. Za manjšo zasedbo godbe je bila dovolj velika. Ko se je število godbenikov povečalo, je postala premajhna, zato smo imeli vaje začasno v prostorih Glasbene šole oz. v nekdanji OŠ. Želja po novih, lastnih prostorih je dolgo tlela. Takratno vodstvo KS je prisluhnilo želji godbenikov in gasilcev po lastnem domu. Krajanje so izglasovali razpisani samoprispevek in 15. septembra 1990 je bil gasilsko-godbeni dom odprt. Od takrat imamo odlične pogoje za kvalitetno igranje in priprave na nastope.

V godbi sem zelo dolgo doživljal same lepe in včasih tudi grenke trenutke, ki se pojavljajo v vsakem društvu kot tudi v osebni življenju.

Vse poteka kot v sinusnem valovanju – vzponi in padci. In kaj je potem največji uspeh naše godbe? Po mojem mnenju je to neprekinjeno 130-letno delovanje in zavedanje, da nas imajo občani radi, kar dokazujejo z množično udeležbo na naših prireditvah."

Besedilo: Gregor Žun in Maja Keržič

Foto: godbeni arhiv

Marjan Trobec pa je v svojih spominih navedel tudi nekaj zabavnih spominov, sam jih je poimenoval kar takole:

"Nekaj okroglih iz godbe"

Vaje pri g. Mehletu.

Takrat je veliko mladih glasbenikov začelo svojo pot v godbi. Kapelnik Mehle je sredi vaje z močnim udarcem po pultu prekinil izvajanje in se jezil na rogiste: "Ali sploh veste, kaj je rog? Rog je srce godbe!" Pa se je zaslišalo iz trobentarskih vrst: "Že, že, samo to srce je prebolelo že kar nekaj infarktov."

Pogreb v Vrhpolju.

Kapelnik se je nemirno prestopal pred godbenim domom, ker godbenikov kar ni in ni bilo dovolj, zato smo se v Vrhpolje odpravili precej pozno. Kapelnik je povedal, da je pokojnik Franc Novak. Ob prihodu je spreved že krenil in smo se hitro vključili vanj. Nekaj hiš vstran pa smo videli, da tam leži še en pokojnik. Seveda smo igrali naprej. Po maši se je duhovnik pri grobu poslavljajal od drage sestre. To je eden od godbenikov povedal kapelniku in mu dejal, da najbrž nismo pri pravem pogrebu. Kapelnik je zaskrbljeno pogledal in kar na glas vprašal: "Hudiča, kdo bo pa plačal?" P. S. Nerodnost se je uredila, bili smo na pravem pogrebu. Možak, ki ga je povedal kapelnik, je godbo naročil za pogreb svoje sestre.

Gostovanje slavnega skladatelja Bojana Adamiča v Mengšu.

Eno od godbenih vaj je vodil tudi g. Bojan Adamič, slavni skladatelj in dirigent, ki je za godbe aranžiral tudi nekatere nabožne pesmi. Če je drugače na vajah kar veliko klepetanja in ropotanja, pa je pri g. Adamiču vladala popolna tišina. Če bi s pulta padel le list, bi bil to že pravi ropot. Na splošno je bil kar zadovoljen, le pri nekem delu je prekinil igranje, nežno pogledal flautistke in dejal: "Gospodične, prosim igrajte tisto, kar sem napisal in si not ne izmišljajte."

Žal pa je Marjanove poslednje dni na tem svetu zaznamovala globoka žalost ob prerani izgubi njegove prvorojenke Tine. To žalost sem začutil tudi sam med najinimi zadnjimi pogovori ob tej priložnosti, še najbolj slikovito pa jo povzemajo naslednji verzi velikega slovenskega pesnika, Toneta Pavčka:

*Ni sol. Je slana solza bolečine,
ki lega čez in čez, čez vse soline.*

Vsem žalujočim želim, da bi nam toplina, ki jo je Marjan sicer izžareval, hitro posušila solze bolečine ob njegovi izgubi, vsem svojcem, posebej ženi Francki in hčeri Damjani, pa v imenu mengeških godbenikov in svojem imenu izrekam iskreno sožalje!

Marjan, za vse iskrena hvala in globok poklon! Gregor Žun, predsednik KD Mengeška godba

Odgovor Občinski upravi in ge. Krivec Fugger

Moj odgovor na vaše pisanje v glasilu Mengšan je, da sem vam e-sporočilo poslala z razlogom; ker sem želela pisni odgovor. E-sporočilo sem vam poslala s službenega e-naslova in nespametno je misliti, da nekdo dela 24 ur na dan oz. samo v dopoldanskem času. Nihče me ni niti prosil za mojo osebno kontaktno številko, številko sem posredovala sama kasneje, in ker ste se tako potrudili in zadevo posredovali v Dom počitka Mengeš, lahko na to odgovorim, da je bila moja številka napisana tudi v Prošnji za izvajanje pomoči na domu, zato bi me lahko poklicali iz Doma počitka takoj in ne šele po vašem posredovanju.

In moja prošnja konec koncev ni bila več pomoč na domu s strani Doma počitka Mengeš, ker smo na samo pomoč predolgo čakali, ampak prošnja po subvenciji, čeprav smo sami našli zasebno negovalko.

Glede vašega odgovora, ga. Krivec Fugger, pa lahko odgovorim le to, da sem res dobila en klic s strani vaše zaposlene in da sem ji povedala, da pomoč dvakrat tedensko sedaj za nas ni več dovolj, ker so se zadeve spremenile. Obljubila mi je, da bo preverila, ali bi lahko dobili pomoč več kot dvakrat tedensko ter da me naslednji dan pokliče. Njenega obljubljenega klica ni bilo nikoli več. Prvič in edinkrat, ko sva govorili, pa sem ji res povedala, da se je pokojni oče navadil na zasebno negovalko, ki smo jo sami našli, in da bi bil zanj stres, če bi k njemu prišla vsakič druga negovalka.

Na vse skupaj pa bom odgovorila, da pri vsej zadevi ni šlo toliko za mojega pokojnega očeta, kot za problematiko, ki jo imamo v občini Mengeš in to je subvencioniranje pomoči na domu, tudi če je ne izvaja Dom počitka Mengeš. In moram povedati, da me je kar nekaj ljudi, ki jih poznam, predvsem upokojujencev, pohvalilo, ker sem postavila to problematiko. Ljudje so dojeli, kaj sem želela povedati. V Sloveniji in tudi v Mengšu je vedno več starejšega prebivalstva, ki potrebuje pomoč na domu, ker nimajo nikogar ali pa so svojci več kot polovico dneva po službah. Zaradi tega je velika težava dobiti uradno pomoč na domu, tudi v Mengšu, ker v Domu počitka Mengeš, ki pomoč izvaja, večinoma nimajo dovolj zaposlenih; če pa nekdo najde zasebno negovalko, ker mu drugega pač ne preostane, pa po domače povedano »izvisi«. Vem, da se tudi Patronažna služba zavzema za to, da bi Občina Mengeš subvencionirala tudi pomoč na domu s strani zasebnih negovalk, ker vedo, da je v sami občini kar nekaj ljudi, ki finančno ne zmorejo. Mi smo to brez težav zmogli sami, ampak želela sem videti odziv Občine Mengeš; da vidim, koliko smo navadni smrtniki pomembni v tej smeri, da dobimo pomoč, ko zaprosimo zanjo.

Druga stvar, ki pa bi jo moral vedeti vsak, ki je vsaj malo strokovno usposobljen, pa je ta, da je za starejše ljudi stresno, če imajo vsakič drugo negovalko, saj se sploh starejši ljudje težko navadijo na vedno nove obraze. Verjetno tudi iz tega razloga delajo v Domu počitka Mengeš v vsakem nadstropju večinoma ene in iste negovalke in negovalci.

Upam, da boste razmislili o tem. Niso naši občani samo občinski funkcionarji, športniki in bogati obrtniki, ampak tudi starejši ljudje, ki kljub starosti še niso za odpis in so ravno tako pomembni, čeprav imajo nekateri nizke pokojnine. Ravno zato jim je treba pomagati, tudi finančno.

Besedilo: Mateja Klemen

Mengeško ogledalo (2)

Tudi sam podpiram mnenje nekaterih dopisovalcev, da javno opozorimo na tiste pomanjkljivosti, ki jih nekateri odgovorni ne opazijo oziroma jih ne prizadenejo, pa potem očitno menijo, da jih sploh ni. Najprej bi se zahvalil, da je bila ograja na mostu čez Pšato po mojem pisanju po skoraj štirih mesecih odlašanja vendarle hitro popravljena in to v predvidljivem roku: dva dni pred izidom Mengšana. To pomeni, da je Mengšan opravil svojo vlogo odlično in da torej ne drži – kot natolcujejo nekateri – da je to naše glasilo predvsem občinsko trobilo.

Na splošno je bilo čez poletje opaziti, da se je v Mengšu tudi na zunaj kar nekaj stvari uredilo oziroma popravilo, kar je seveda pohvalno. Vsi bi radi živeli v čim lepšem okolju in pri tem gre vsem tistim, ki so k temu pripomogli, vsa pohvala.

Opozoril pa bi rad na to, da Veliki Mengeš že najmanj dve leti – če ne celo več – nima nobenega poštnega nabiralnika. Najprej je izginil s Kančeve hiše, nato pa še z nekdanje male Tuševe prodajalne. Tako zgornji del Mengša nabiralnika preprosto nima, spodnji pa tri. Verjetno je še posebej nerodno za prebivalce Doma počitka Mengeš, pa tudi drugi občani nabiralnik pogrešamo. Z Občine tega ni opazil nihče, Pošta pa še manj. Verjetno pa bi bilo treba zavrteti samo nekaj telefonskih števil in bi bilo v Velikem Mengšu spet po starem. Že vnaprej hvala!

Besedilo in foto: Ivan Sivec

Še enkrat Slamniki pod Gobavico

Končujem oglašanje v zvezi s knjigo z zgornjim naslovom, pa vendar moram še nekaj pojasniti: za vsem, kar sem napisala, trdno stojim. Odziv avtorja knjige v slogu »napad je najboljša obramba«, me niti ni presenetil. Presenetilo pa me je podtikanje »prišepetovalca« in omenjanje »izrabe« in »izkoriščenosti«.

S takšnim pisanjem me avtor knjige Matjaž Brojan tlači v neko povsem drugo zgodbo, s katero nimam nič. Sem v zrelih letih, z raznovrstnimi življenjskimi izkušnjami (potem ko sem se oglasila v zvezi s knjigo, imam še eno več) in znam misliti s svojo glavo.

Besedilo: Jožica Marin

Srečanje

Jutro, ki dih ti vzame,
ker sta sonce in luna skupaj na
nebu.
Ti pa še vedno sredi osame,
gledaš sledove meglice na žlebu.

Komaj odšlo je poletje,
ki nas je gredo in žgalo,
cvetje že skoraj uvelo,
a je zadnjo travo na vrtu poglalo.

Sredi shojenih poletnih poti,
mlačnega in lenega vetra,
so se srečale moje in tvoje dlani,
pri cerkvi svetega Petra.

Ni bil to le privid,
ne domišljija v sivih laseh,
bil je dotik, v tančico zavil.
Bila sem jaz na tvojih poteh.

Pesem in foto: Frančiška Hunjet

Želite spoznati nove tehnike umirjanja in sproščanja? Preizkusite brezplačno!

Studio Glavni trg 17, 1234 Mengeš

- sobota, 24. oktober, ob 18. uri: **MBSR – Obvladovanje stresa in krepitev odpornosti na temelju čuječnosti**
- sobota, 29. oktober, ob 19. uri: **Energetske vaje po Donni Eden**
- sobota, 7. november, ob 19. uri: **Vodena meditacija z zvočnimi skledami**
- sobota, 14. november, ob 18. uri: **MBSR – Obvladovanje stresa in krepitev odpornosti na temelju čuječnosti**
- sobota, 21. november, ob 19. uri: **Predstavitve Naturopatije**
- prvi teden novembra: 20-minutna brezplačna **sprostitutvena masaža in Access Bars terapija**.

☉ Access Bars:	030 440 488, Irena
☉ Sprostitutvena masaža:	051 265 438, Maša
☉ Energijske vaje:	040 821 802, Klavdia
☉ MBSR obvladovanje stresa:	051 342 821, Lucija
☉ Meditacija in naturopatija:	070 639 113, Mateja

NAPOVEDNIK AIA – Mladinski center Mengeš: od OKTOBRA 2020 ➔

MLADINC bo odprt od 16.00 do 22.00 od pon. do pet., v sob. in ned. pa glede na dogodke

Prijave na dogodke (do zasedenosti mest) in več info na:

fb društvo aia, drustvo.aia@gmail.com, T: 070-732-070

KAJ SE DOGAJA

- * **SAMOPOMOČ PRI STRAHU PRED JAVNIM NASTOPANJEM** s tapkanjem, v sredo, 7. 10., ob 17.00, v prostorih Mladinca (Nataša Ikovič Novak)
- * Zanimivo popotovanje **BURMA, dežela nasmejanih ljudi**, v sredo, 14. 10., ob 17.00, v prostorih Mladinca (Zoran Furman)
- * **Game night – večer družabnih iger**, v soboto, 17. 10., ob 20.00, za 18+, v prostorih Mladinca (Nejc Mesesnel)
- * Predavanje **ČUSTVA IN BOLEZNI**, v sredo, 21. 10., ob 17.00, v prostorih Mladinca (Mateja Kržin)
- * **IZMENJAVA OBLAČIL**, v soboto, 24. 10., ob 17.30, v prostorih Mladinca (Tea Vuga)
- * **Okrogla miza ZAPOSLOVANJE** v aktualnih okoliščinah in RAY zaposlitveni portal, v sredo, 28. 10., ob 17.00, v prostorih Mladinca (Naja Sever)

PLES in VADBA

- * **HIP HOP**, malčki, ob sredah, od 17.00 do 18.00; mlajši pionirji, v torek, od 17.00 do 18.00 (v MC), v sredo, od 18.00 do 19.00; starejši pionirji, v torek in četrtek, od 18.00 do 19.00; mladinci, v torek in četrtek, od 19.00 do 20.00; članska skupina, v torek in četrtek, od 20.00 do 21.00; hip hop mamice, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00, v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič);
- * **PILATES**, ob sredah, od 19.00 do 20.00, v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič)
- * **NIRVANA s sproščanjem**, vsako sredo ob 20.00, v prostorih Mladinca (Maja Sršen)

UČENJE IN SVETOVANJE

- * **BREZPLAČNA UČNA POMOČ**, na daljavo ali v MC, termin po dogovoru, od 10. l. dalje, za dijake in študente (Maša Povše)

ANIMACIJE IN POČITNIŠKO VARSTVO

- * **ROJSTNODNEVNE ZABAVE ZA VAŠE OTROKE IN NJIHOVE PRIJATELJE**, v soboto in v nedeljo, 10.00-13.00 ali 13.30-16.30, po dogovoru, izkušeni animatorji poskrbijo za prijetno in igrivo vzdušje, v prostorih Mladinskega centra (Sanja Tomšič)

Z LOČEVANJEM BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV ZMANJŠUJEMO NEGATIVEN VPLIV NA OKOLJE

Biološko razgradljivi odpadki predstavljajo veliko obremenitev za okolje, saj se ob odlaganju iz njih proizvajajo tudi toplogredni plini (kot je metan itd.). Zato veljavni predpisi zapovedujejo ločeno zbiranje teh odpadkov oziroma prepovedujejo mešanje bioloških odpadkov z drugimi komunalnimi odpadki. Kar z drugimi besedami pomeni, da biološki odpadki ne smejo biti v zabojniku za mešane odpadke (črn) niti v zabojniku za embalažo (rumen), prav tako pa jih je prepovedano zlivati v odtoke ali metati v stranišče.

LOČEVANJE JE OBVEZNO

zagotoviti ločeno zbiranje in prevzemanje. Glavni namen ločenega zbiranja biološko razgradljivih odpadkov je zagotoviti najprimernejše in najučinkovitejše nadaljnje ravnanje s tovrstnimi odpadki, da bo obremenitev okolja čim manjša.

Med biološko razgradljive odpadke spadajo:

1. kuhinjski odpadki: ostanki hrane, papirnate brisačke, čajne vrečke in kavna usedlina ...
2. vrtni odpadki: rože, plevel, trava, listje, veje ...

Ločevanje biološko razgradljivih odpadkov je na območju občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče urejeno z uporabo rjavih zabojnikov, del uporabnikov, predvsem tistih na bolj ruralnem območju, pa ima ločevanje in odlaganje biološko razgradljivih odpadkov urejeno kot kompostiranje v hišnem kompostniku. Kjer je to izvedljivo, je najbolj priporočljiva kombinacija obeh rešitev.

ZBIRANJE V RJAVIH ZABOJNIKIH

Vsi ločeno zbrani biološko razgradljivi odpadki, zbrani v okviru javne službe ravnanja z odpadki (na leto se jih na območju občin Domžale, Mengeš, Lukovica, Moravče in Trzin zbere več kot 5000 t), so predani družbam za ravnanje s tovrstnimi odpadki in so v kompostarni predelani v kompost. Tako pridobljen kompost se nato koristno uporabi, na primer za zasajanje površin po gradnji ob avtocestah ipd.

Odvozi vsebine rjavih zabojnikov se v polnem času izvajajo enkrat tedensko, v zimskem terminu pa vsakih štirinajst dni. V poletnem obdobju so rjavi zabojniki enkrat na mesec strojno očiščeni. Ob tem je treba poudariti, da lahko uporabniki rjavih zabojnikov kadar koli brez dodatnih stroškov pripeljejo v Center za ravnanje z odpadki v Dobu občasno povečane količine zelenega vrtnega odreza.

S HIŠNIM KOMPOSTNIKOM DO LASTNEGA KOMPOSTA

Na območjih, kjer ni predvidenih rjavih posod za zbiranje biološko razgradljivih odpadkov, je treba le-te zbirati v kompostniku. Enako velja tudi za tiste uporabnike, ki se odločijo, da ne želijo imeti rjavega zabojnika in oddajo vlogo za hišno kompostiranje. Pri tem je pomembno, da pravilnik ustreza predpisom s tega področja.

Odpadki, ki so primerni za kompostiranje:

Zeleni vrtni odpad, zlasti:	Kuhinjski odpadki, zlasti:
- odpadno vejevje, - trava, - listje, - stara zemlja lončnic, - rože, - plevel, - gnilo sadje, - stelja malih rastlinojedih živali, - lesni pepel.	- zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst, - jajčne lupine, - kavna usedlina, - filter čajne vrečke, - pokvarjeni živilski izdelki, - kuhani ostanki hrane, - papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke.

Odpadki, ki niso primerni za kompostiranje, so vsi odpadki, ki se v okolju ne razgradijo, poslabšajo kakovost komposta in vsebujejo nevarne snovi: plastika, steklo, kovine, keramika, kosti, maščobe, ostanki tekstila, vsebina vrečk za sesalce, zdravila, oblanci in žagovina obdelanega lesa, mačji in pasji iztrebki, plenice.

S pravilno tehniko kompostiranja dobimo kakovosten kompost

Za postavitev hišnega kompostnika na vrtu izberemo polsenčen ali senčen prostor, zavarovan pred vetrom in lahko dostopen. Hišni kompostnik naj ima neposreden stik s tlemi in naj bo z vseh strani primerno prezračen. Postavi se ga tako, da ne povzroča motenj (npr. smradu) na sosednjih zemljiščih.

Hišni kompostnik mora imeti neposreden stik s tlemi. Osnovna plast zrobljenih vej poskrbi za dobro zračenje od spodaj in preprečuje zastajanje vode. Za optimalen razkrojni proces je pomembna zadostna ponudba kisika, ki jo dosežemo tako, da se suhi strukturni material (veje in zeleni obrez) in vlažni nestrukturni material (trava, kuhinjski odpadki) vedno med seboj mešajo. Kuhinjske odpadke in ostanke hrane je treba takoj prekriti z listjem, zemljo, travo ali rahlo zagrebati, da preprečimo neprijetne vonjave in ne privabljamo neželenih gostov, kot so podgane ali ptiči. V procesu razgradnje, ki poteka pri 50 °C-60 °C, mikroorganizmi, bakterije in glive proizvajajo humus in hranilne snovi, za kar pa potrebujejo določeno vlago. V času daljše poletne suše je priporočljivo vlaženje kompostnega kupa. Ko je hišni kompostnik poln oziroma po približno pol leta, njegovo vsebino preložimo. S tem ga prezračimo in pospešimo razkroj. Dozorel kompost presejemo s sitom z odprtini 15 do 20 mm, preostanek uporabimo za nadaljnji razkroj kot strukturni material.

Več o ločevanju odpadkov in kompostiranju lahko preberete na spletni strani www.jkp-prodnik.si.

Javno komunalno podjetje Prodnik, d. o. o.

OBVESTILO O PREHODU NA ZIMSKI URNIK PRAZNJENJA RJAVIH ZABOJNIKOV

Uporabnike obveščamo, da od 1. novembra do 28. februarja velja zimski urnik odvoza biološko razgradljivih odpadkov, kar pomeni, da se zabojniki praznijo na 14 dni.

Točni urniki so objavljeni na spletni strani [www.jkp-prodnik](http://www.jkp-prodnik.si).

*Mar prav zares odšla je tja, v neznano?
Kako je mogla, ko smo mi še tu?
Nositi moramo vsak svojo rano
molče, da ji ne zmotimo miru.*

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 88. letu starosti zapustila draga mama, babica, sestra, teta ...

ANA BURNIK

Iskrena hvala vsem, ki ste se od nje poslovili ali jo pospremili na njeni zadnji poti in darovali cvetje, sveče ter svete maše.

Zahvala tudi gospodu župniku Marku Koširju za lep obred, pevcem za ubrano petje, trobilcem (Janez, Jože, Boštjan, Gregor) za poslovilne melodije in praporščakom PGD Mengeš in DU Mengeš.

Vsi njeni

Tina, z nami boš ostala za vedno.

ZAHVALA

V 53. letu se je po krajši hudi bolezni od nas poslovila naša draga

TINA TROBEC

iz Mengša.

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, poslovnim partnerjem, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, spremstvo na zadnji poti, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi pevcem, poslovilnima govorcema g. Franciju Vagnerju in g. Janezu Cerarju ter g. Francu Komparetu za zaigrano Tišino. Zahvala tudi pogrebni službi Vrbančič in cvetličarki Marjeti Sršen.

Žalujoci: partner Dejan, starša Francka in Marjan, sestra Damjana, Blaž, Alja in Taja

Zaradi napake pri objavi v prejšnji številki objavljamo ponovno pravo vsebino. Za napako se opravičujemo.

Tiho in mirno si odšel v času "korone"

STANE ŽIBERT

(1949 – 2020)
iz Mengša

V SPOMIN

Mineva že nekaj mesecev, od kar smo se poslovili na pokopališču v Mengšu

Spominjamo se te in radi smo te imeli.

Vsi tvoji

Je čas, ki da, je čas, ki vzame, je čas, ki celi rane, in je čas, ki nikdar ne mine, ko zasanjaš se v spomine.

ZAHVALA

V 87. letu se je poslovila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra, teta in sestrična

IVI ŠORN

iz Hribarjeve 13 v Mengšu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo spremili na zadnji poti, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše. Hvala gospodu župniku Marku Koširju za lep cerkveni obred in poslovilne besede.

Ohranite jo v lepem spominu, vsi njeni.

*Bolečina se da skriti,
pa tudi solze ni težko zatajiti,
le ljube skrbne mame
nihče nam ne more več vrniti.*

NADA GREGORC

V 93. letu je za vedno odšla naša draga mama, babica, prababica in teta

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje, sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala osebju Doma počitka Mengeš in gospodu župniku Marku Koširju za lep poslovilni obred.

Vsi njeni.

Obvestilo zasebnih zobozdravstvenih ordinacij s koncesijo v Zdravstveni postaji Mengeš

Vse zasebne zobozdravstvene ordinacije s koncesijo trenutno normalno delujejo, a žal se epidemiološka slika vztrajno slabša. Čakata nas resna ter nepredvidljiva jesen in zima. Še vedno velja Uredba o začasnih ukrepih na področju opravljanja zdravstvene dejavnosti zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19 (UL RS, št. 65/2020), po kateri lahko sprejememo le paciente, ki imajo negativno epidemiološko anamnezo in nimajo prisotnih znakov okužbe dihal.

Obvestiti vas želimo, da ima v skladu s 4. členom Zakona o nalezljivih boleznih vsak pravico do varstva pred nalezljivimi boleznimi in bolnišničnimi okužbami ter dolžnost varovati svoje zdravje in zdravje drugih pred temi boleznimi. Vse fizične osebe morajo v skladu z Zakonom o nalezljivih boleznih omogočiti opravljanje nadzora in izvajanje drugih ukrepov za varstvo pred nalezljivimi boleznimi. Zato vse paciente naprošamo, da pri triažiranju navedejo resnične podatke. Opominjamo vas, da navajanje neresničnih podatkov v skladu s 4. členom Zakona o nalezljivih boleznih pomeni prekršek, prav tako bomo v skladu s 177. členom Kazenskega zakonika, ki govori o prenašanju nalezljivih bolezni, prisiljeni kršitelja kazensko ovaditi. Ustrezno in varno zdravstveno obravnavo vseh pacientov lahko zagotovimo le, če bomo seznanjeni z vsemi potrebnimi podatki.

Vljudno vas prosimo, da na termin pridete točno ob dogovorjeni uri, imate pokrita nos in usta z masko ter s seboj nimate več kot enega spremljevalca, ki mora počakati zunaj. Svetujemo vam, da si za obisk pri nas vzamete dovolj časa, saj bo obisk zaradi vseh novih ukrepov trajal dlje kot običajno. Ko pridete pred steklena vrata vhoda v ZP Mengeš pozvonite na zvonec z imenom ambulante, kjer ste naročeni in počakajte. Prosimo, da sami ne vstopate v prostore zdravstvene postaje, in počakate na sestro. Nenaročenih pacientov do nadaljnjega ne sprejemamo, dosegljivi smo po telefonu in navadni ali elektronski pošti.

V primeru nujnih stanj (določenih s sklepom št. 2/41/2020 Odbora za zobozdravstvo) nas pokličite po telefonu:

- močan zobobol (huda stalna bolečina, ko analgetik ne pomaga več),
- akutna infekcija (vnetje, ki se kaže kot oteklina, težje požiranje in odpiranje ust, zvišana telesna temperatura),
- večja krvavitev, ki se sama ne zaustavi,
- poškodbe v področju zob (poškodbe v področju zgornje in spodnje čeljusti oz. ustne votline).

Prosimo vas, da za vse nadaljnje informacije spremljate obvestila naših ambulant (internetna stran, telefonska tajnica in obvestila na vhodnih vratih) in ne obvestil ZD Domžale, ki imajo pristojnost obveščanja le o svojih ambulantah. Dodatna navodila in vprašalnik so na www.dulardent.si

Besedilo: zobozdravniki v Zdravstveni postaji Mengeš

dr. DULAR POTOČAR

ponedeljek	15.00 – 17.00
torek	9.00 – 11.00
sreda	15.00 – 17.00
četrtek	9.00 – 11.00
petek	9.00 – 11.00

tel. št. 01/723-81-92,
dodatna navodila
in vprašalnik so na
www.dulardent.si

dr. STROSAR ROZMAN

ponedeljek	15.00 – 17.00
torek	9.00 – 11.00
sreda	9.00 – 11.00
četrtek	15.00 -17.00
petek	9.00 – 11.00

tel. št. 01/ 723-81-72

dr. MAČEK

ponedeljek	14.00 do 17.00
torek	14.00 – 17.00
sreda	9.00 – 12.00
četrtek	9.00 – 12.00
petek	9.00 – 12.00

tel. št. 031/212-33

Sobota, nedelja in prazniki:

ZD Ljubljana Center, Kotnikova ulica
36, 1000 Ljubljana
po predhodnem klicu na tel. št.:
01-30-09-668 med 8.00 in 12.00